

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Master Plan)

พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

อาคารดลเมธา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ
(Information Technology Master Plan)

พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

คำนำ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน เนื่องจากการเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผลทำให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในการเตรียมการรับมือการเติบโตของสิ่งเหล่านี้ให้ทันต่อโลกปัจจุบันจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเป็นการตอบสนองและเตรียมการรับมือการเติบโตของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อให้ระบบสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ พัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในทิศทางที่ควรจะเป็น นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ตามคำสั่ง ที่ ๓๖๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อแสดงให้เห็นถึงหลักการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และแผนงานในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาปรับใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อเพิ่มศักยภาพประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น โดยมีเนื้อหาหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา วิธีการพัฒนาและระยะเวลาดำเนินการพัฒนา งบประมาณในการดำเนินการพัฒนา และการติดตามประเมินผล ซึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ตามโครงสร้างส่วนราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ จะได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรและบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานราชการให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชน สามารถสร้างผลงานที่ดี มีมาตรฐานให้แก่ชาวอำนาจเจริญ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ	๔
บทที่ ๓ บทวิเคราะห์(SWOT)เทคโนโลยีสารสนเทศ	๒๘
บทที่ ๔ ยุทธศาสตร์แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓๐
บทที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓๒
- การแปลงยุทธศาสตร์สู่แผนงาน	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ	๓๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ	๓๖
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓๙
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ	๔๐
- ตารางสรุปยุทธศาสตร์	๔๑
บทที่ ๖ การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล	๔๒

.....

บทที่ ๑ บทนำ

ประวัติความเป็นมา

ประวัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ (อบจ.อำนาจเจริญ) องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเรียกชื่อย่อว่า “อบจ.” ซึ่งในปัจจุบัน อบจ. ถือเป็นรูปแบบการ ปกครองท้องถิ่นไทยรูปแบบหนึ่งที่มีความ เป็นมาและมีวิวัฒนาการการปรับปรุงแก้ไขตลอดมาตามลำดับ ดังนี้

เมืองอำนาจเจริญ ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๓ โดยท้าวอุปราชา เจ้าเมืองพร แขวงสุวรรณเขตประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปัจจุบัน โดยอพยพครอบครัวมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ที่บ้านค้อใหญ่ ซึ่งก็คือบ้านอำนาจ ตำบลอำนาจ อำเภอเมืองอำนาจ ในปัจจุบัน ต่อมาได้ เป็นชื่อเป็นเมืองลืออำนาจ มีฐานะ เป็นเมืองในความปกครองของนครเขมรราช พ.ศ. ๒๔๑๐ มีพระอมรอำนาจ (เสื่อ อมรสิน) เป็นผู้ปกครองเมืองอำนาจ เห็นว่าถ้าย้ายเมืองอำนาจมาขึ้นต่อเมืองอุบลราชธานี จะสะดวกในการ ติดต่อกับราชการมาก จึงได้มีใบบอกกราบทูลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ได้โปรดเกล้าตาม ที่ขอให้เมืองอำนาจขึ้นต่อผู้ปกครองเมืองอุบลราชธานีตั้งแต่นั้นมา สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปฏิรูปบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามแบบอย่างยุโรป เมืองอำนาจได้เปลี่ยนฐานะเป็นเมือง อำนาจเจริญ อยู่ในความปกครองของมณฑลเทศาภิบาลปกครองท้องที่อุบลราชธานี ทางราชการได้แต่งตั้งท้าว พระยา ในราชวงศ์มาปกครองเมืองอำนาจเจริญติดต่อกันมาโดยตลอด จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้มีการแต่งตั้ง นายอำเภอขึ้นปกครอง นายอำเภอคนแรกคือ รองอำมาตย์โท หลวงเอนกอำนาจ(เปีย สุวรรณภู) ต่อมา นายอำเภอท่านนี้ได้ย้ายอำเภออำนาจเจริญ ตามคำแนะนำของพระยาสุนทรพิพิธ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเลขา มณฑลอิสาน ซึ่งพิจารณาเห็นว่าที่ตั้งใหม่เป็นชุมทางสี่แยก ระหว่างเมืองเขมรราช เมืองอุบล เมืองมุก และเมืองยศ (ยโสธร) ทำให้การคมนาคมสะดวกและคาดว่าจะมีความเจริญยิ่งขึ้น โดยย้ายจากบ้านอำนาจ ตำบลอำนาจ ไปตั้งที่บ้านบุง ตำบลบุง อำเภออำนาจเจริญ จนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๖ กำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยงานบริหารส่วนภูมิภาค โดยอำนาจการบริหารงานในจังหวัดอยู่ภายใต้การดำเนินงาน ของกรมการจังหวัด ซึ่งมีข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นประธาน ในปีเดียวกันได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัด ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ เพื่อให้มีบทบาทหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่คณะกรรมการ จังหวัด โดยฐานะของสภาจังหวัดยังมีได้เป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการภูมิภาค

พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๘๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแยก กฎหมายสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะ แต่สภาจังหวัดยังมีลักษณะคงเดิม กล่าวคือทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของ กรมการจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบบริหารราชการในจังหวัด ของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ทำให้อำนาจของกรมการจังหวัดเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้นโดยผล ของกฎหมายฉบับนี้ทำให้สภาจังหวัดจึงมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้มีความพยายามในการจัดการปกครองท้องถิ่น โดยมีแนวความคิดที่จะปรับปรุง บทบาทของสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิด “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” (อบจ.) ขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ ในสมัยรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม กำหนดให้ อบจ. มีฐานะเป็นนิติบุคคลและแยกจากจังหวัดซึ่งเป็น ราชการส่วนภูมิภาค และโครงสร้างและองค์ประกอบของ อบจ.ใช้มาจนถึง พ.ศ.๒๕๔๐ หน้าที่ของ อบจ.ในตอนนั้น กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาลและหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น

พ.ศ. ๒๕๑๐ ทางราชการได้แยกการปกครองของอำเภออำนาจเจริญ ออกเป็น ๔ ตำบล ตั้งขึ้นเป็นกิ่งอำเภอหัวตะพาน และยกฐานะเป็นอำเภอหัวตะพานในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้แยกการปกครองอำเภออำนาจเจริญอีก ๕ ตำบล ตั้งขึ้นเป็นกิ่งอำเภอเสนางคนิคม และยกฐานะเป็นอำเภอเสนางคนิคม ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๔ ได้แยกการปกครองอำเภออำนาจเจริญอีก ๖ ตำบล ตั้งขึ้นเป็นกิ่งอำเภอลืออำนาจ

พ.ศ. ๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๖ ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดอำนาจเจริญ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๑๑๐ ตอนที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๖ โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวให้มีผลบังคับหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ๙๐ วัน คือมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ เป็นต้นไป

พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการตรา พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาใช้บังคับแทน พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ การมี พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เกิดจากแรงกดดันจากการรวมตัวของสหพันธ์ อบจ. ทั่วประเทศ และผลกระทบจาก พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่มีการประกาศยกฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งทำให้พื้นที่ดำเนินงานของ อบจ.ซ้อนทับกับ อบต.รวมทั้งการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้ของ อบจ. เป็นต้น โดยใน พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้กำหนดไว้ใน หมวด ๑ บททั่วไป มาตรา ๗ ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น มาตรา ๘ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้แก่เขตจังหวัด นอกจากนั้น พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้แยกข้าราชการส่วนภูมิภาค ออกจากฝ่ายบริหารของ อบจ. (ซึ่งเดิมผู้ว่าราชการจังหวัดเคยดำรงตำแหน่งนายก อบจ.) มาให้ สภาจังหวัดเป็นผู้เลือกนายก อบจ. ขึ้นทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร ด้วยผลทางกฎหมายตาม พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงมี องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ในจังหวัดอำนาจเจริญ โดยใช้อาคารศาลากลางชั่วคราวจังหวัดอำนาจเจริญ หรือ ที่ว่าการอำเภอเมืองอำนาจเจริญ หลังเดิม เป็นที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

วิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

“องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นองค์กรหลักในการจัดบริการโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ตามหลักธรรมาภิบาล บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๑. ความเป็นมาในการจัดทำแผนแม่บท

๑.๑ เป้าประสงค์

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงหลักการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และแผนงานในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาปรับใช้ในการดำเนินงานต่างๆขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อสนับสนุนแนวทางการดำเนินงาน เพิ่มศักยภาพประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานของส่วนราชการ ภายใต้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนชาวจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๒ พันธกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

- ๑) พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างเป็นระบบทั่วถึงและมีมาตรฐาน
- ๒) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เป็นสังคมเมืองน่าอยู่
- ๓) บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
- ๔) ส่งเสริมการศึกษากีฬาศาสนาและวัฒนธรรมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๓ พันธกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

พันธกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในช่วง ๓ ปี เพื่อให้เกิดผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้เป็นดังนี้

- ๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมตามสภาพของท้องถิ่น
- ๒) พัฒนาการบริหารงาน การจัดการและการบริหารประชาชน โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาทดแทนหรือปรับปรุงระบบงานปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ๓) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อการเสริมสร้างความรู้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนในท้องถิ่น
- ๔) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อการส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๕) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนภายใต้วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- ๖) พัฒนาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในทุกระดับให้สามารถใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

สภาพทั่วไป

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล (แผนที่ประกอบ)

จังหวัดอำนาจเจริญ ตั้งอยู่ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย แยกออกจากจังหวัดอุบลราชธานีเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ และจัดตั้งเป็นจังหวัดที่ ๗๕ ของประเทศไทย จังหวัดอำนาจเจริญ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๓๐ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๖ องศา ๓๐ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๔ องศา ๑๕ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๕ องศา ๑๕ ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครทางรถยนต์ ๕๖๘ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๓,๑๖๒.๐๓๘ ตารางกิโลเมตร อำเภอเมืองมีพื้นที่มากที่สุดคือ ๕๖๕.๗๔๔ ตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีพื้นที่น้อยที่สุดคือ อำเภอสิรินธร อำเภอเมืองอำนาจ มีพื้นที่ ๑๙๓.๙๓๐ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ คือ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอชานุมาน อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอพนา อำเภอเสนางคนิคม อำเภอหัวตะพาน อำเภอสิรินธร อำเภอเมืองอำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดยโสธร ที่อำเภอเลิงนกทา และจังหวัดมุกดาหาร ที่อำเภอดอนตาล
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดอุบลราชธานี ที่อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี และอำเภอม่วงสามสิบ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามแนวฝั่งแม่น้ำโขง ผ่านอำเภอชานุมานเป็นระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร และติดต่อกับจังหวัดอุบลราชธานี ที่อำเภอเขมราฐ อำเภอกุดข้าวปุ้น และอำเภอตระการพืชผลจังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดยโสธร ที่อำเภอป่าดู่ และอำเภอเลิงนกทา

ระยะทางจากตัวเมืองไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอชานุมาน	๗๘	กิโลเมตร
อำเภอพนา	๔๗	กิโลเมตร
อำเภอหัวตะพาน	๓๕	กิโลเมตร
อำเภอเสนางคนิคม	๒๒	กิโลเมตร
อำเภอปทุมราชวงศา	๓๒	กิโลเมตร
อำเภอสิรินธร	๒๒	กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดอำนาจเจริญเป็นที่ลุ่ม จะมีเนินเขาเตี้ยๆ ทอดยาวไปจรดกับจังหวัดอุบลราชธานีในเขตอำเภอชานุมาน ลักษณะของดินเป็นดินร่วนปนทราย มีดินลูกรังบางส่วน พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒๒๗ ฟุต (๖๘ เมตร) จากสภาพภูมิประเทศดังกล่าว สามารถแบ่งลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดอำนาจเจริญ ออกได้ดังนี้

(๑) บริเวณราบสูง ลักษณะพื้นที่เป็นที่สูง บางส่วนเป็นลูกคลื่นลอนตื้นหรือเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ในเขตอำเภอชานุมาน และอำเภอเสนางคนิคม

(๒) บริเวณที่ราบ มีลักษณะพื้นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนตื้นเป็นแนวยาวตามทิศตะวันออกถึงตะวันตก อยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอพนา อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอหัวตะพาน และอำเภอสิรินธร

ลักษณะภูมิฐาน

จังหวัดอำนาจเจริญ มีลักษณะภูมิฐาน แบ่งออกได้ ดังนี้คือ

๑) บริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ (RIVER LEVEE) เกิดจากตะกอนลำน้ำที่พัดมาทับถม สภาพพื้นที่เป็นเนินสันดิน พบบริเวณสันดินริมฝั่งแม่น้ำโขง คือ อำเภอชานุมาน และบริเวณสันดิน ริมน้ำลำน้ำเซบาย คือ อำเภอหัวตะพาน

๒) บริเวณที่เป็นแอ่ง (DEPRESSION) หรือที่ราบหลังแม่น้ำ (BACK SWAMP) เกิดจากการกระทำของขบวนการน้ำ พบบางแห่งในบริเวณลำเซบายของอำเภอหัวตะพานจะมีน้ำแช่ขังนานในฤดูฝน

๓) บริเวณที่เป็นแบบลานตะพักน้ำ (TERRACE) ที่เกิดจากการกระทำของกระบวนการน้ำนานมาแล้ว ประกอบด้วยบริเวณที่เป็นลานตะพักน้ำระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง ลักษณะพื้นที่มีทั้งเป็นแบบที่ราบ แบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงลูกคลื่นลอนชัน จะอยู่ถัดจากบริเวณที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงขึ้นมาพื้นที่เหล่านี้จะพบได้ทั่วไปของจังหวัด บางแห่งใช้สำหรับทำนา บางแห่งใช้สำหรับปลูกพืชไร่

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไป จังหวัดอำนาจเจริญจัดอยู่ในเขตอากาศแบบ Tropical Savannah คือจะเห็นความแตกต่างของฤดูฝนและฤดูแล้งอย่างชัดเจนมีช่วงกลางวันยาวในฤดูร้อนและมีอุณหภูมิตลอดปีฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง มกราคม ส่วนฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนเมษายน

ฤดูกาล

จังหวัดอำนาจเจริญ มี ๓ ฤดู ดังนี้

๑) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม เป็นระยะเวลาประมาณ ๖ เดือน ระยะเวลานี้เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนและชื้นที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดีย ในช่วงนี้จะมีฝนตกชุก และมักปรากฏว่าฝนจะทิ้งช่วงในเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม แต่ระยะการทิ้งช่วงไม่เหมือนกันในแต่ละปี และช่วงปลายฤดูฝนมักจะมีพายุดีเปรสชันพัดผ่านทำให้มีฝนตกชุก บางปีอาจเกิดภาวะน้ำท่วมแต่ไม่รุนแรงมากนัก

๒) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมหนาวและแห้ง พัดมาจากประเทศจีนทำให้อุณหภูมิต่ำลง

๓) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาประมาณ ๓ เดือน ในช่วงนี้อุณหภูมิโดยทั่วไปจะสูงขึ้น ทำให้อากาศร้อนกว่าปกติ จะร้อนมากที่สุดในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ในระยะนี้จะมีพายุไซนร้อนเกิดขึ้น เนื่องจากอากาศเย็นจากประเทศจีนได้เคลื่อนตัวลงมาเป็นครั้งคราว ทำให้เกิดปะทะกับอากาศร้อนของท้องถิ่น เกิดเป็นแนวปะทะอากาศเย็นทำให้มีพายุฝนฟ้าคะนองขึ้น แต่ระยะเวลาไม่นานนัก

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดิน เป็นดินร่วนปนทราย มีดินลูกรังอยู่บางส่วน แบ่งได้เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑) กลุ่มดินไร่ พบกระจุกกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ของจังหวัด และแบ่งกลุ่มดินไร่ออกเป็น ๓ กลุ่มย่อย ดังนี้

- กลุ่มดินไร่ทั่วไป	พบในพื้นที่อำเภอชานุมาน
- กลุ่มดินไร่ต้น	พบในพื้นที่อำเภอชานุมาน
- กลุ่มดินไร่ทราย	พบในพื้นที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ และอำเภอพนา

๒) กลุ่มดินไร่ทั่วไปและดินนาทั่วไป พบในเขตอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอหัวตะพาน และอำเภอเสนางคนิคม

๓) กลุ่มดินพื้นที่สูงและภูเขา พบในเขตอำเภอชานุมาน และอำเภอเสนางคนิคม

๔) กลุ่มดินเค็ม พบกลุ่มดินเค็มน้อยในเขตอำเภอหัวตะพาน อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอลืออำนาจ และอำเภอพนา ดินเค็มจัดพบในอำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

จังหวัดอำนาจเจริญแยกเป็นอำเภอ ๗ อำเภอ คือ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอชานุมาน อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอพนา อำเภอเสนางคนิคม อำเภอหัวตะพาน อำเภอลืออำนาจ รวมมี ๕๖ หมู่บ้าน ๖๐๗ หมู่บ้าน ๓๑ ชุมชน ดังนี้

๑. อำเภอเมืองอำนาจเจริญ มี ๑๙ ตำบล ๑๙๔ หมู่บ้าน ๓๑ ชุมชน

๒. อำเภอชานุมาน มี ๕ ตำบล ๖๒ หมู่บ้าน

๓. อำเภอปทุมราชวงศา มี ๗ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน

๔. อำเภอพนา มี ๔ ตำบล ๕๖ หมู่บ้าน

๕. อำเภอเสนางคนิคม มี ๖ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน

๖. อำเภอหัวตะพาน มี ๘ ตำบล ๘๕ หมู่บ้าน

๗. อำเภอลืออำนาจ มี ๗ ตำบล ๗๙ หมู่บ้าน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

จำนวน ๖๔ แห่งแบ่งออกเป็น

๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน ๑ แห่ง

๒) เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ จำนวน ๑ แห่ง

๓) เทศบาลตำบล จำนวน ๒๓ แห่ง

๔) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓๙ แห่ง

๒.๒ การเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอำนาจเจริญ ในวันอาทิตย์ที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๒๙๖,๖๘๒ คน แบ่งเป็น ๒ เขตเลือกตั้ง มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งหมด จำนวน ๒๑๔,๓๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒๔ แบ่งเป็นบัตรดี จำนวน ๒๐๑,๐๔๙ ใบ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๐ บัตรเสีย จำนวน ๑๑,๑๕๒ ใบ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๑ และบัตรไม่เลือกผู้สมัครใด จำนวน ๒,๑๒๘ ใบ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๙

๓. ประชากร

จังหวัดอำนาจเจริญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๓๗๘,๖๒๑ คน แยกตามลักษณะสถานะของบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เป็นชาย ๑๘๖,๘๒๒ คน หญิง ๑๘๘,๐๖๑ คน ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ชาย ๓๒๕ คน หญิง ๔๒๕ คน ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง (ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับ ลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน) ชาย ๑,๔๒๕ คน หญิง ๑,๒๖๐ คน และผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า) เป็นชาย ๑๙๘ คน หญิง ๑๐๕ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑๑๕,๘๑๐ ครัวเรือน โครงสร้างประชากรเป็นชาวไทยอีสาน มีไทยเชื้อสายจีน เชื้อสายลาว และเชื้อสายเวียดนามอยู่เล็กน้อย

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

มีระบบการศึกษารูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยระดับประถมศึกษาจำนวน ๒๕๘ แห่ง ระดับมัธยมศึกษาจำนวน ๒๒ แห่ง ระดับอุดมศึกษา ๒ แห่ง โรงเรียนเอกชน ๑๔ แห่ง อาชีวศึกษา ๒ แห่ง ตารางแสดงจำนวนสถานศึกษาในจังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	สังกัด				
	ระดับ ประถมศึกษา	ระดับ มัธยมศึกษา	ระดับ อุดมศึกษา	โรงเรียน เอกชน	อาชีวศึกษา
เมืองอำนาจเจริญ	๘๔	๙	๒	๙	๑
ชานุมาน	๒๖	๒	-	-	-
เสนางคนิคม	๒๓	๒	-	๑	-
ปทุมราชวงศา	๓๖	๒	-	-	-
พนา	๒๒	๒	-	๒	-
หัวตะพาน	๔๓	๓	-	-	-
ลืออำนาจ	๒๔	๒	-	๒	๑
รวม	๒๕๘	๒๒	๒	๑๔	๒

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอำนาจเจริญ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวนทั้งสิ้น ๖ โรงเรียน ดังนี้

๑. โรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเทพมงคล
๒. โรงเรียนเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ (พุทธอุทยาน)
๓. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลน้ำปลีก
๔. โรงเรียนเทศบาลพนา (สามัคคีวิทยา)
๕. โรงเรียนอนุบาลสาธิตเทศบาลพนา (เทศบาล ๒)
๖. โรงเรียนเทศบาลอำนาจ

ตารางแสดง ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ ประจำปี ๒๕๖๑

ลำดับ ที่	อำเภอ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (จำนวน)	จำนวนเด็ก ๒-๕ ปี (คน)
๑	เมืองอำนาจเจริญ	๕๔	๒,๒๐๔
๒	ชานุมาน	๒๐	๑,๐๘๖
๓	ปทุมราชวงศา	๓๘	๑,๑๖๔
๔	พนา	๒๒	๕๘๘
๕	ลืออำนาจ	๒๑	๗๓๒
๖	เสนางคนิคม	๒๔	๘๖๑
๗	หัวตะพาน	๒๘	๘๕๗
	รวม	๒๐๗	๗,๔๙๒

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

๔.๒ สาธารณสุข

จังหวัดอำนาจเจริญมีโรงพยาบาล ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน ๖ แห่ง จำนวนเตียง ๕๑๐ เตียง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ๗๗ แห่ง สำหรับบุคลากร จังหวัดอำนาจเจริญ มีแพทย์ ๗๐ คน ทันตแพทย์ ๒๔ คน เภสัชกร ๕๑ คน พยาบาลวิชาชีพ ๖๗๑ คน สัตว์แพทย์ ๑ คน สักส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร ได้แก่ แพทย์ ๑: ๕,๓๘๗ ทันตแพทย์ ๑:๑๕,๗๑๓ เภสัชกร ๑:๗,๓๙๕ พยาบาล ๑:๕๖๒

ตารางแสดงข้อมูลสถานบริการสาธารณสุข ปี ๒๕๖๒

ลำดับ	อำเภอ	โรงพยาบาล (จำนวน)	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล (จำนวน)
๑	อำเภอเมือง	๑	๒๓
๒	อำเภอชานุมาน	๑	๙
๓	อำเภอปทุมราชวงศา	๑	๑๑
๔	อำเภอพนา	๑	๕
๕	อำเภอเสนางคนิคม	๑	๘
๖	อำเภอหัวตะพาน	๑	๑๑
๗	อำเภอลืออำนาจ	๑	๑๐
	รวม	๗	๗๗

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๔.๒ อาชญากรรม

ในห้วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จังหวัดอำนาจเจริญ มีคดี กลุ่มที่ ๑ ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ เกิดคดี ๔ ราย จับ ๔ ราย กลุ่มที่ ๒ ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เกิดคดี ๑๓ ราย จับ ๙ ราย กลุ่มที่ ๓ ฐานความผิดพิเศษ เกิดคดี ๑๑ ราย จับ ๕ ราย และ กลุ่มที่ ๔ ฐานความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย จับกุม ๖๓๙ ราย ผู้ต้องหา ๗๔๘ คน

๔.๓ ยาเสพติด

สภาพปัญหายาเสพติดจังหวัดอำนาจเจริญ ยังคงมีปัญหาด้านการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ในพื้นที่ชายแดน เขตอำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ เนื่องจากเป็นรอยต่อพื้นที่อำเภอดอนตาล จังหวัด มุกดาหาร และอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยแหล่งพักยาเสพติด สำคัญอยู่ที่ เมืองสองคอน แขวงสะหวันนะเขต สำหรับพื้นที่ตอนในยังมีการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด ยาบ้ายังคงเป็นตัวยาหลักที่แพร่ ระบาดในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ ประเภทยาเสพติดที่มีการนำเข้า คือ ยาบ้า สัญลักษณ์บนหีบห่อ ๒ ลักษณะ คือ Y๑ หมึกสีน้ำเงิน มีพลาสติกใสห่อหุ้ม และ Y๑ สีเขียว ห่อด้วยกระดาษขาว

การค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด ผลการดำเนินงานชุดเฉพาะกิจปราบปรามยาเสพติดใน พื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ (ฉก.ราชสีห์ ๗๕ ส่วนหน้า) โดยบูรณาการกำลังจากฝ่ายปกครองและตำรวจเพื่อให้เป็น ชุดเคลื่อนที่เร็วปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย ที่ได้รับการร้องเรียนจาก ประชาชนหรือแหล่งข่าวผ่านช่องทางต่างๆ รวมทั้งการสืบสวนหาข่าว ปิดล้อมตำรวจค้น จับกุมปราบปราม ขบวนการค้ายาเสพติด และผู้เสพยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ โยมีผลการปฏิบัติ ดังนี้

ได้รับเรื่องร้องเรียนจำนวน ๑๗๓ เรื่อง	ดำเนินการเป็นที่ยุติแล้ว ๑๒๕ เรื่อง
ประชาชนร้องเรียน/สายข่าว จำนวน ๙๑ เรื่อง	ประชาชนร้องเรียน/สายข่าว จำนวน ๘๙ เรื่อง
ร้องเรียนผ่านระบบ AMNAT – GIS จำนวน ๗๒ เรื่อง	ร้องเรียนผ่านระบบ/ AMNAT – GIS จำนวน ๒๙ เรื่อง
ร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฯ จำนวน ๑๐ เรื่อง	ร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฯ จำนวน ๗ เรื่อง
ผู้ต้องหา จำนวน ๒๐๗ คน	ของกลางทั้งหมด
	ยาบ้า จำนวน ๑๓,๒๔๕ เม็ด กัญชา ๘ ต้น ๔ ห่อเล็ก ไอซ์ ๔๐.๙๖ กรัม เงินสด จำนวน ๑๔,๓๑๐ บาท สร้อยคอทองคำ ๑ เส้นหนัก ๑๕.๓ กรัม ไฟ ๕ สำหรับ ๒๕ ใบ เอกสารรายชื่อลูกค้า ๑ ฉบับ อุปกรณ์เล่นไอโบลู ๘ ชุด ลูกเต๋า ๙๕ ลูก รีโมทคอนโทรลลูกเต๋า ๒๔ เครื่อง รถยนต์กระบะ ๑ คัน รถจักรยานยนต์ ๑ คัน เครื่องกระสุนปืน ขนาดจุด ๓๘ จำนวน ๒ นัด เครื่องกระสุนปืนขนาดจุด ๒๒จำนวน ๕ นัด อาวุธปืนไทยประดิษฐ์ ๕ กระบอก เลื่อยโซ่ยนต์ตัดแปลงพร้อมแผ่นบังคับโซ่ ยาว ๑๘ นิ้ว

ข้อมูล ณ เดือน สิงหาคม ๒๕๖๓

(ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ของ ศอ.ปส.จ.อจ.)

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดอำนาจเจริญมีเส้นทางคมนาคมโดยทางรถยนต์อย่างเดียวยุทธศาสตร์ขนส่งเข้าถึงทุกหมู่บ้านโดยเส้นทางถนน เป็นทางหลวงแผ่นดิน ๖ สาย ระยะทาง ๑๙๒.๔๕ กิโลเมตร ประกอบด้วย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๒ ระยะทาง ๖๓.๐๗๖ กิโลเมตร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๒ ระยะทาง ๔๘.๖๑๗ กิโลเมตร ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๑๓๔ ระยะทาง ๓๓.๑๕๔ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๒๑๐ ระยะทาง ๓๗.๔๒๕ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๒๕๒ ระยะทาง ๘.๙๐๐ กิโลเมตร และทางหลวงหมายเลข ๒๓๗๗ ระยะทาง ๑.๒๘๐ กิโลเมตร และทางหลวงชนบท ๒๕ สาย ระยะทาง ๔๑๐๐.๘๗๐ กิโลเมตร ซึ่งการเดินทางจากกรุงเทพมหานครมายังจังหวัดอำนาจเจริญ สามารถเดินทางได้ ๔ เส้นทาง คือ

๑) **ทางรถยนต์** ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ถึงจังหวัดสระบุรี จึงเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ นครราชสีมา – สุรินทร์ และใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ (สุรินทร์ – อำเภอสวรรคภูมิ) แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหมายเลข ๒๐๒ ผ่านจังหวัดยโสธร และอำเภอป่าติ้วถึงจังหวัดอำนาจเจริญ ระยะทางประมาณ ๕๘๐ กิโลเมตร หรือสามารถใช้เส้นทางทางหลวงหมายเลข ๑ และทางหลวงหมายเลข ๒ จากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ (นครราชสีมา – อุบลราชธานี) ถึงจังหวัดอุบลราชธานีแล้วใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ (อุบลราชธานี – อำนาจเจริญ) รวมเป็นระยะทางประมาณ ๗๐๔ กิโลเมตร

๒) **รถโดยสารประจำทาง** มีรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ ถนนกำแพงเพชร ๒ ไปจังหวัดอำนาจเจริญ ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๙ ชั่วโมง

๓) **ทางรถไฟ** โดยลงรถไฟที่สถานีรถไฟวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และเดินทางโดยรถยนต์ตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ อีกประมาณ ๗๕ กิโลเมตร

๔) **ทางเครื่องบิน** โดยลงที่ท่าอากาศยานนานาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี และเดินทางโดยรถยนต์ตามทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ อีกประมาณ ๗๕ กิโลเมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

ในปี ๒๕๖๐ จังหวัดอำนาจเจริญมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๑๐๖,๖๑๑ ราย ปริมาณการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น ๒๐๕,๗๕๔,๑๓๔ กิโลวัตต์/ชั่วโมง

ประเภทอัตราไฟฟ้า	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๗๕,๗๗๖	๑๐๔,๓๓๓	๑๐๖,๖๑๑
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๑๔๙,๖๖๐,๑๑๓	๒๐๑,๗๒๗,๖๗๖	๒๐๕,๗๕๔,๑๓๔
บ้านที่อยู่อาศัย	๖๘,๘๘๒,๘๗๐	๙๘,๒๙๕,๑๓๙	๙๘,๘๕๖,๑๓๑
กิจการขนาดเล็ก	๓๔,๐๕๐,๗๔๑	๔๕,๑๔๐,๓๘๖	๔๖,๒๘๙,๔๔๒
กิจการขนาดกลาง	๓๖,๓๖๐,๘๕๔	๔๓,๒๔๐,๖๙๔	๔๓,๗๓๘,๖๙๘
กิจการขนาดใหญ่	๗,๑๒๗,๐๖๐	๑๑,๑๑๐,๓๒๘	๑๓,๑๙๘,๐๙๖
อื่นๆ ๑/	๓,๒๓๘,๕๘๘	๓,๙๔๑,๑๒๙	๓,๖๗๑,๗๖๗

หมายเหตุ: - มีการปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าจากหน่วยงานราชการ เปลี่ยนเป็นประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แล้วแต่กรณี ตั้งแต่ ต.ค. ๒๕๕๕

- บ้านที่อยู่อาศัย แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ บ้านอยู่อาศัยที่มีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน และ บ้านอยู่อาศัยที่มีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเกินกว่า ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน

- อื่นๆ ๑/ รวม กิจการเฉพาะอย่าง ส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว อัตราไฟฟ้าสำรอง อัตราไฟฟ้าที่สามารถงดจ่ายไฟได้

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ข้อมูล ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๕.๓ การประปา

การให้บริการด้านน้ำประปาในจังหวัดอำนาจเจริญมีประปาส่วนภูมิภาค ๑ แห่ง ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวนผู้ใช้น้ำ ๑๑,๑๗๑ ราย มีกำลังผลิตที่ใช้งาน ๑๖,๕๖๐ ลูกบาศก์เมตร ต่อวัน มีจำนวนน้ำผลิตได้ ๓๑๔,๒๗๒ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย ๓๐๗,๔๗๒ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย ๒๓๒,๒๘๖ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน

๕.๔ โทรศัพท์

การให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบอินเทอร์เน็ต วิทยุกระจายเสียง โดยมีผู้ให้บริการประกอบด้วยบริษัท กสท.จำกัด (มหาชน) บริษัท TOT จำกัด (มหาชน) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) และมีสำนักประชาสัมพันธ์เขต ๒ สถานีวิทยุคลื่นหลักและสถานีวิทยุชุมชน เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS DTAC และ TURE โทรศัพท์จังหวัดอำนาจเจริญ มีเลขหมายโทรศัพท์ จำนวน ๑๗,๕๕๒ เลขหมายโดยบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มี ๑๕,๖๐๐ เลขหมาย บริษัทสัมปทาน ๑,๙๕๒ เลขหมายโทรศัพท์ จังหวัดอำนาจเจริญมีจำนวนผู้เช่าหมายเลขโทรศัพท์จำนวนลดน้อยลง แต่มีการใช้บริการการสื่อสารทางโทรศัพท์เคลื่อนที่มากขึ้น และการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้น

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

การไปรษณีย์ไทยมีหน้าที่นำจ่ายไปรษณีย์และพัสดุใน ๗ อำเภอ ๕๖ ตำบล มีที่ทำการไปรษณีย์รับผิดชอบการนำจ่าย ๖ แห่ง ในปี ๒๕๖๐ มีการขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ธรรมดา รวมทั้งสิ้น ๓,๐๕๑,๕๐๖ ฉบับ พัสดุไปรษณีย์ จำนวน ๒๑,๒๗๖ ชิ้น และบริการพิเศษ จำนวน ๕๓๖,๕๗๐ รายการ

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

จังหวัดอำนาจเจริญมีการเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๔๕๓,๓๔๑ ไร่ แบ่งเป็น นาข้าว จำนวน ๑,๑๑๔,๙๓๔ ไร่ พืชไร่ จำนวน ๑,๐๘,๔๐๒ ไร่ สวนไม้ผลไม้ยืนต้น จำนวน ๘๒,๐๗๔ ไร่ สวนผัก ไม้ดอก/ไม้ประดับ จำนวน ๕๘๖ ไร่ และเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่นๆ จำนวน ๑๔๗,๓๔๕ ไร่ พืชหลักของจังหวัดได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา น้ำมันปาล์ม ซึ่งส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญจะปลูกข้าวหอมมะลิ

พื้นที่ประสพภัยของข้าวปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๕,๔๖๘ ไร่ แบ่งเป็นรายอำเภอดังนี้ ๑.อำเภอเมือง จำนวน ๗,๗๗๔ ไร่ ๒.อำเภอชานุมาน จำนวน ๑๔๖ ไร่ ๓.อำเภอบุทุมราชวงศา จำนวน ๓๑๒ ไร่ ๔.อำเภอพนา จำนวน ๖,๕๓๖ ไร่ ๕.อำเภอเสนางคนิคม จำนวน ๑,๔๘๘ ไร่ ๖.อำเภอหัวตะพาน จำนวน ๑๙,๑๖๔ ไร่ ๗.อำเภอลืออำนาจ จำนวน ๙,๙๔๗ ไร่

ด้านรายได้เกษตรกรในปี ๒๕๖๐ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๔ (สูงกว่าค่าคาดการณ์ไว้ ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ที่คาดการณ์ไว้ว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๑) โดยเป็นผลมาจากราคาผลผลิตที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๙ ต่อปี และปริมาณผลผลิตขยายตัวที่ร้อยละ ๐.๔ ต่อปี ส่วนในปี ๒๕๖๑ คาดว่ารายได้เกษตรกรมีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ ๕.๐ ปรับตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๖๐

๖.๒ การประมง

รูปแบบการทำการประมงในจังหวัดอำนาจเจริญส่วนมากจะเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบยังชีพ บางส่วนเพาะพันธุ์และอนุบาลลูกพันธุ์สัตว์น้ำจำหน่าย และยังมีการทำการประมงพื้นบ้านในแหล่งน้ำสำคัญต่างๆ เช่น อ่างเก็บน้ำพุทธรูทยาน อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์ อ่างเก็บน้ำห้วยสีโท อ่างเก็บน้ำหินกองลำเซบก ลำเซบาย ห้วยปลาแดก ห้วยพระเหลา เป็นต้น โดยใช้เครื่องมือเบ็ด แห ข่าย เป็นต้น มีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.๑) จำนวน ๙,๖๙๗ ราย มีฟาร์มเพาะและอนุบาลสัตว์น้ำจืด ๗๖ ฟาร์ม มีพื้นที่ ๖๑๐.๒๕ ไร่ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ๒ แห่ง ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์น้ำ ๑๘ ราย กลุ่มเกษตรกรแปรรูปผลิตภัณฑ์ สัตว์น้ำปลาร้าและปลาต้ม และน้ำพริกแจ่วบอง จำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ บ้านนาหว้า อำเภอเมือง ๑ กลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจแปรรูปปลาร้าบ้านนาหว้า อำเภอเมือง ๑ กลุ่ม แหล่งอนุรักษ์พันธุ์ สัตว์น้ำ ๗ แห่ง พื้นที่ ๖๑ ไร่ เป็นฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน ๙,๖๙๗ ฟาร์ม มีพื้นที่ จำนวน ๑๒,๒๙๔ ไร่ และแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๔๓๘ แห่ง พื้นที่ จำนวน ๑๔,๗๓๔ ไร่ นอกจากนี้ยังมีการส่งสินค้าสัตว์น้ำ ประเภทลูกพันธุ์ปลา และอาหารปลาไปจำหน่ายยังประเทศ สปป.ลาว

๖.๓ การปศุสัตว์

จังหวัดอำนาจเจริญมีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ใน ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๖,๕๙๘ ราย ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และปศุสัตว์ ทั้งหมด ๙ ชนิด ได้แก่ โคเนื้อ โคนม กระบือ สุกร ไก่ เป็ด แพะ แกะ และสัตว์เลี้ยงอื่นๆ ตามตารางแสดงจำนวนผู้เลี้ยงและปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๑

๖.๔ การบริการ

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ภาคบริการของจังหวัดอำนาจเจริญมีบริการหดตัวร้อยละ -๐.๘ หดตัวในอัตราที่ลดลงจากเดือนก่อนหน้าที่ขยายตัว ร้อยละ ๙.๕ เป็นผลจากยอดการเบิกจ่ายงบประมาณของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงพยาบาลจังหวัดอำนาจเจริญ มียอดเบิกจ่ายลดลงที่ร้อยละ -๒.๖ และ -๖๐.๔ ตามลำดับทำให้เศรษฐกิจด้านอุปทาน (การผลิต) มีหดตัวเมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๖๐ โดยมีอัตราการหดตัวร้อยละ -๑.๖

จังหวัดอำนาจเจริญมีสถานประกอบการในจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน ๑๑,๕๖๘ แห่ง พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมได้การขายปลีก จำนวน ๓,๗๘๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๗ รองลงมา คือ การผลิต จำนวน ๓,๔๙๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ บริการอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑,๐๘๘ แห่ง ร้อยละ ๙.๔ การขายส่งและขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์ จำนวน ๘๗๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗.๖ กิจกรรมบริการอื่นๆ จำนวน ๗๘๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๘ การขนส่งทางบก สถานที่เก็บสินค้า จำนวน ๓๔๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ การขายส่ง จำนวน ๒๙๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๕

๖.๕ การท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๑ มีจำนวน ๓๖,๘๒๕ คน ซึ่งจังหวัดอำนาจเจริญมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติวัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งโบราณคดี รวม ๓๗ แห่ง ดังนี้

๑) พุทธอุทยานและพระมณฑลเมือง

ตั้งอยู่ที่เขาดานพระบาท ห่างจากตัวเมืองไปด้านเหนือประมาณ ๓ กิโลเมตร บริเวณวัดเป็นหินดานธรรมชาติ รมรื่น ด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด ซึ่งได้รับการปรับแต่งให้เป็น “พุทธอุทยาน” ส่วนพระมณฑลเมืองหรือพระใหญ่ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๑๑ เมตร ความสูงจากระดับพื้นดินถึงยอดเปลวรัศมี สูง ๒๐ เมตร เป็นพระพุทธรูปที่ได้รับอิทธิพลสกุลศิลปะอินเดียเหนือ (ปาละ) ที่แผ่อิทธิพลมาจากภาคอีสานของไทย เมื่อพันปีเศษ ออกแบบโดย จิตร บัวบุศย์ ก่อสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กครอบองค์เดิม ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น แล้วแต่งองค์พระด้านนอกด้วยกระเบื้องโมเสกสีทอง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางด้านหลังของพระมณฑลเมืองมีพระพุทธรูปแปลกอีก ๒ องค์ ห่มจีวรเหลือง มีนามว่า “พระละฮาย” หรือชาวบ้านเรียกว่า “พระขี้ลาย” หมายถึง ไม่สวย ไม่งาม โดยเรียกตามรูปลักษณะขององค์พระพุทธรูปโบราณ พบในหนองน้ำเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ครั้งที่มีการปรับปรุงบริเวณโดยรอบ เพื่อทำฝายกั้นน้ำเชื่อกันว่าเป็นพระที่ให้โชคลาภ ประชาชนมักเดินทางขอพรอยู่เสมอ

๒) วัดพระเหลาเทพนิมิต

วัดพระเหลาเทพนิมิต ตั้งอยู่ที่อำเภอพนา บนทางหลวงหมายเลข ๒๑๓๔ ห่างจากตัวอำเภอพนาประมาณ ๒ กิโลเมตร พระอุโบสถของวัด มีรูปทรงเป็นสถาปัตยกรรมแบบล้านนา มีพระประธานคือ พระเหลาเทพนิมิต เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองประดิษฐานในพระอุโบสถองค์พระพุทธรูปประทับขัดสมาธิราบปางมารวิชัย ลงรักปิดทองงดงาม สร้างขึ้น เมื่อพ.ศ. ๒๒๖๓ กล่าวว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงามที่สุดในภาคอีสาน ซึ่งจัดอยู่ในพระพุทธรูปศิลปะลาวสกุลช่างเวียงจันทน์ที่ได้รับอิทธิพลของฝีมือช่างท้องถิ่นปรากฏอยู่มากเป็นต้นว่าเศียรพระพักต์ เปลวรัศมีที่ยืดสูงชันสัดส่วนของพระเหลาและพระบาท ซึ่งคล้ายคลึงกับปรากฏอยู่ในกลุ่มพระพุทธรูปไม้และสำริดที่สร้างขึ้นระหว่างปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๓ ถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๔

๓) วัดถ้ำแสงเพชร

วัดถ้ำแสงเพชร ตั้งอยู่บนถนนสาย อำนาจเจริญ – เขมราฐ ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๘ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายตามทางขึ้นเขาเข้าไปอีกประมาณ ๒ กิโลเมตร พื้นที่วัดมีบริเวณกว้างขวางประกอบด้วยวิหาร เจดีย์และพระนอน ที่ก่อสร้างอย่างสวยงามทางทิศเหนือของวิหาร มีถ้ำขนาดใหญ่เป็นประดิษฐานพระพุทธรูป ที่มีพุทธลักษณะงดงาม นอกจากนี้บริเวณศาลาพื้นห้องสามารถชมธรรมชาติที่สวยงามโดยรอบด้วยโขดหินน้อยใหญ่มากมาย เหตุที่ได้ชื่อว่า ถ้ำแสงเพชรก็เนื่องมาจากประกายของเกล็ดหินนิยามเมื่อต้องกับแสงตะวัน จะวาววับคล้ายกับแสงเพชร วัดถ้ำแสงเพชรเป็นที่ปฏิบัติธรรมสายพระอาจารย์ชา สุภทโธ สาขาที่ ๕ ของวัดหนองป่าพง มีพระภิกษุนานาชาติมาปฏิบัติธรรมอยู่เป็นประจำ

๔) ศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมบ้านคำพระ

ศูนย์จำหน่ายหัตถกรรมบ้านคำพระ ตั้งอยู่ที่บ้านคำพระ ริมทางหลวงสายอำเภอหัวตะพาน – อำนาจเจริญ ห่างจากที่ว่าการอำเภอหัวตะพานประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทหัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านที่มีสินค้าหลากหลายชนิด โดยเฉพาะผ้าขิดและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าขิด

๕) หมู่บ้านหมอลำ หนองปลาข้าว

หมู่บ้านหมอลำ หนองปลาข้าว เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภोजะเรญ ตั้งอยู่ที่ตำบลปลาข้าว อำเภอเมือง เป็นชุมชนที่ก่อตั้งมาประมาณ ๒๐๐ ปี ประชากรมีเชื้อภูไท เป็นหมู่บ้านที่มีคณะหมอลำมากที่สุดในประเทศ ประมาณ ๒๐ คณะ มีการอนุรักษ์ศิลปะหมอลำ การพัฒนาประยุกต์หมอลำหลายรูปแบบ เช่น หมอลำกลอน หมอลำพื้น หมอลำซิ่งซู้ หมอลำหมู่ หมอลำซิ่ง และหมอลำผสมวงดนตรีนำไปแสดงในงานต่างๆ เป็นที่เลื่องลือไปทั่วประเทศไทย กลายเป็นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของตำบลปลาข้าว ก่อนที่คณะหมอลำจะแสดงในงานต่างๆ จะมีพิธีไหว้ครูหมอลำ หรือที่เรียกว่า เปิดดวง ซึ่งมีบุคลากรตั้งแต่ ๘๐-๒๐๐ คน แสดงให้ชมฟรีก่อนไปรับงาน หมอลำบ้านปลาข้าว สร้างรายได้เข้าสู่ตำบลปีหนึ่งไม่ต่ำกว่า ๒๐ ล้านบาท ปัจจุบันมีการฝึกหมอลำน้อย โดยมีการล่ำปากเปล่าปล่อยเสียงเป็นจังหวะจะโคน พร้อมกับพ็อนร้อย รำอย่างถูกวิธีทั้งชายหญิงนับว่าเป็นจุดที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มาจาก/ฟังผีปากหมอลำน้อยที่บ้านปลาข้าวแห่งนี้ นอกจากแสดงหมอลำแล้ว ชาวบ้านปลาข้าวยังเก็บรักษาโบราณวัตถุ อันเป็นเอกลักษณ์พื้นบ้านไว้อย่างดียิ่ง อาทิ วิหาร ช่างฉนวน ตั้งอยู่ที่วัดศรีโพธิ์ชัย ที่มีอายุราว ๒๐๐ ปี พระพุทธรูปแกะสลักไม้พระยานาค (ร่างทรงน้ำพระ) มีงานฝีมือผลิตเครื่องดนตรี อาทิ พิณ แกะสลักลวดลายต่างๆ งานแกะสลัก การทอผ้า และมีระบบจัดการนำเที่ยว Home Stay จำนวน ๒๕ หลัง เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ประธานกลุ่มโฮมสเตย์และวัฒนธรรมบ้านปลาข้าว อาจารย์เหริญชัย โพธารินทร์โทร.๐๘ ๑๘๗๘ ๗๘๓๓ หรือ www.plakaow.th.gs

๖) วัดโพธิ์ศิลา

วัดโพธิ์ศิลา ตั้งอยู่ที่บ้านเปือยดง ตำบลเปือย อำเภอสิรินธร อำนาจ สิ่งที่น่าสนใจในวัดคือ ใบเสมาสมัยทวารวดีขนาดใหญ่ สร้างจากหินทรายขาว อายุประมาณ ๑,๐๐๐ ปี ราว พ.ศ. ๑๒๐๐ - ๑๓๐๐ ศิลปะขอมแบบไพรกเมง มีลักษณะเรียวย ปลายแหลม คล้ายใบหอกบาน ด้านล่างคอดส่วนฐานสลักลายดอกบัวบาน ใบเสมาเหนือแนวกลีบบัวสลักแนวแกนเสมาคล้ายรูปสลับ จำลองหรือปลียอดสลับ ด้านล่างเป็นรูปหมอนน้ำตั้งซ้อนอยู่บนระฆังคร่ำถัดไปเป็นปล้อง มีแนวลวดลายบัวคั่นตรงกึ่งกลางแกนเสมาสลักลายใบไม้ ๓ แฉกหงายขึ้นรับลายดอกบัวไม้ครึ่งดอก ใบขอบวงโค้ง ๓ วงเรียงต่อกัน ส่วนยอดเป็นพุ่มปลายแหลมเหมือนยอดธง มีอุบะห้อยลวดลายกลีบบัว บนฐานเสมาได้รับอิทธิพลมาจากลายกลีบบัวฐานพระพุทธรูปหรือธรรมจักรศิลปะทวารวดีทางภาคกลางของประเทศไทย ส่วนลายดอกไม้ครึ่งดอกในวงโค้ง ๓ วง ที่เรียงต่อกันเป็นวงเดียวกันนั้นคล้ายคลึงกับลายดอกไม้ครึ่งดอกในวงโค้ง ที่ปรากฏอยู่บนฐานทวารวดีซึ่งย่อตัวพนมมือหันเข้าหาจุดกึ่งกลางของทับหลัง ซึ่งจุดพบที่บริเวณประตูด้านทิศตะวันออกของปราสาทหินของปราสาทเขาน้อยสิมมพู อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

๗) อุทยานดงลิงดอนเจ้าปู่

อุทยานดงลิงดอนเจ้าปู่ เป็นพื้นที่ป่าเบญจพรรณกว่า ๒๐๐ ไร่ ซึ่งประชาชนท้องถิ่นรักษาไว้เป็นดอนเจ้าปู่ตา มีศาลเจ้าปู่ซึ่งเป็นที่เคารพของชาวบ้านและเป็นที่พักอาศัยของลิงจำนวนมาก

๘) วัดไชยาติการาม

ตั้งอยู่ที่บ้านโนนเมือง ตำบลไม้กลอน วัดนี้มีพระพุทธรูปสำริดประทับขัดสมาธิราบปางมารวิชัย สูง ๕๕ เซนติเมตร จัดอยู่ในกลุ่มพระพุทธรูปศิลปะลาวสกุลช่างเวียงจันทน์ เปรียบเทียบได้กับพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่ระเปียงหอแก้วเมืองเวียงจันทน์และพระพุทธรูปที่วัดวิบูล เมืองหลวงพระบาง ซึ่งมีอายุอยู่ในราวปลายศตวรรษที่ ๒๒ ถึง พุทธศตวรรษที่ ๒๓

๙) ทิวทัศน์ริมฝั่งโขง

ทิวทัศน์ริมฝั่งโขงอำเภอขามเฒ่า มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำโขงเป็นระยะทางประมาณ ๓๘ กิโลเมตร ทำให้มีลักษณะทางธรรมชาติและทัศนียภาพของบรรยากาศสองฝั่งโขง ที่งดงามน่าประทับใจ โดยเฉพาะบริเวณหน้าว่าการอำเภอขามเฒ่ามีทางเดินเลียบริมฝั่งโขงเป็นระยะยาวเหมาะแก่การเดินชมทัศนียภาพ ในช่วงฤดูแล้ง (กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม) จะมองเห็นแก่งกลางน้ำแม่น้ำโขง เช่น แก่งตางหลวงที่หมู่บ้านศรีสมบุญใกล้กับตัวอำเภอและแก่งหินชัน ที่บ้านหินชัน (ห่างจากตัวอำเภอไปทางใต้ประมาณ ๑๓ กิโลเมตร)

๑๐) อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน

อ่างเก็บน้ำพุทธอุทยาน อยู่ฝั่งตรงข้ามกับพระมงคลมิ่งเมือง เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญทางด้านเกษตรและการประมงรวมทั้งยังเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ มีลมพัดเย็นสบาย ริมอ่างเก็บน้ำเป็นที่ตั้งของรีสอร์ทหลายแห่ง

๑๑) สวนเกษตรชิตสกนธ์

สวนเกษตรชิตสกนธ์ ตั้งอยู่บริเวณเดียวกันกับชิตสกนธ์รีสอร์ท เป็นสวนเกษตรประเภทไม้ดอกไม้ประดับซึ่งมีหลายประเภทและมีชื่อเสียงได้แก่ สวนดอกดาวเรือง นักท่องเที่ยวที่ไปเยี่ยมชมสวนฯ สามารถร่วมกิจกรรมทางเกษตรของสวนฯ ได้

๑๒) เขาดานพระบาท

อยู่บริเวณหลังองค์พระมงคลมิ่งเมือง มีลักษณะเป็นดานหินธรรมชาติ สูงจากระดับพื้นดินเป็นตอนๆ เป็นที่ตั้งพุทธสถานอันศักดิ์สิทธิ์มาช้านาน เนื่องจากพบหลักฐานสำคัญ คือมีรอย พระพุทธรูปบาทจารึก และขุดพบพระพุทธรูปสลักด้วยหินทราย สีแดง ๒ องค์ ยังสลักไม่เสร็จพุทธลักษณะตรงกับทวารวดีรุ่นหลังพุทธศตวรรษที่ ๑๐ – ๑๒ ขุดได้ขณะสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยปลาแดก เรียก “พระละฮาย”

๑๓. วัดถ้ำแสงแก้ว

ลานเทพอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของวัดถ้ำแสงแก้ว หลวงพ่อแดง (ท่านพระครูเมตตาภิวัฒน์ สุวณฺโณ) กับนายสันติ เกรียงไกรสุข และคณะได้ขึ้นไปบวชพระอรหันต์องค์พระสิวลี เมื่อวันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๑ แรม ๙ ค่ำ เดือน ๖ คาดว่ามีมานานกว่า ๒,๐๐๐ ปี นอกจากนี้ยังเป็นสถิตของหลวงปู่ฤาษีบรมโกฏิ ผู้ทรงคุณยิ่งใหญ่และยังเป็นอธิมหาประตุ สู่เมืองบาดาลของพญานาคราช และยังเป็นสถานที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ECOTOURISM ตามนโยบายของรัฐบาลได้เป็นอย่างดี

๑๔) อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์

อยู่ห่างจากตัวเมือง ๖ กิโลเมตร อ่างเก็บน้ำปิดกั้นลำห้วยโพธิ์ สาขาลำเชือก มี ๒ ตอน คือ ตอนบนและตอนล่าง เป็นทำนบดินยาว ๘๑๐ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖ – ๒๔๙๙ เพื่อการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๓๑๙ ไร่ มีบรรยากาศร่มรื่นมาก

๑๕) แหล่งโบราณคดีดงเฒ่าเก่า

บ้านหนองเรือ ต.นาหมอม้า เป็นแหล่งที่มีการปักเสาเสมาในพื้นที่กว้าง มีการสลักลวดลายปูนต่ำเป็นรูปดอกไม้ รูปหม้อน้ำ และตอนบนเป็นรูปวงกลมคล้ายธรรมจักร มีอายุไม่น้อยกว่าพุทธศตวรรษที่ ๑๒ – ๑๓ และยังพบพระพุทธรูปหินทรายแบบทวารวดีตอนปลายด้วย

๑๖) อุโบสถ (ลิม) วัดราติยาราม

ตั้งอยู่บ้านไก่อ้า หมู่ ๑๓ ตำบลไก่อ้า ห่างจากตัวจังหวัด ๕ กิโลเมตร สร้างราว พ.ศ. ๒๔๖๘ - ๒๔๗๑ เป็นสถาปัตยกรรมแบบถิ่นอีสาน ลักษณะอาคารสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๔.๖๐ เมตร มุขหน้าเป็นไม้ทำเป็น รัศมีแสงอาทิตย์ และไม้ลูกฟัก ที่ผนังโบสถ์ด้านหน้ามีภาพเขียนแบบโบราณ

๑๗) สวนมิ่งเมืองเฉลิมพระเกียรติ

ตั้งอยู่ที่ ตำบลปุง มีเนื้อที่ ๓๕ ไร่ ๑๓ ตารางวา ภายในสวนมิ่งเมืองเฉลิมพระเกียรติเป็นที่ตั้ง ของศาลหลักเมืองซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินเพื่อเปิด ศาลหลักเมือง เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

๑๘) วนอุทยานภูสิงห์-ภูผาผึ้ง

เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ ที่ทำการอุทยานภูสิงห์- ภูผาผึ้ง ตั้งอยู่ ณ บ้านป่าเจริญ หมู่ที่ ๗ ตำบลสร้างนกทา อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ พื้นที่วนอุทยานฯ เป็นภูเขาหิน หินเป็นทราย อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดงห้วยกองดังบังอี เขตอำเภอเมืองและอำเภอบึงสามพัน จังหวัดอำนาจเจริญ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๐๐๐ ไร่

๑๙) พระฤทธิลือชัย

ตั้งอยู่ที่หมู่ ๔ ต.ลืออำนาจ เป็นพระประธานในโบสถ์ของวัดบ้านอำนาจ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในคราวเดียวกันกับพระเหลาเทพนิมิต อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ขณะนั้นพระอมรอำนาจ พระครูบัณฑิต พระสังฆาธิการและพระภิกษุสามเณร พร้อมทั้งประชาชนทั้งหลาย ได้พร้อมเพรียงกันประกอบพิธี กำหนดเขตสร้างโบสถ์สร้างพระประธาน วางนิมิตปักเขตพุทธสีมาเรียบร้อยแล้ว จึงสร้างพระประธานขึ้นไว้มีนาม ว่า พระเจ้าใหญ่ลือชัย หรือ พระฤทธิลือชัย เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความมีอำนาจ ประดิษฐานที่วัดอำนาจตั้งแต่ บัดนั้นเป็นต้นมา

๒๐) แหล่งโบราณคดีบ้านเปือยหัวดง

ตั้งอยู่ที่ตำบลเปือย ถือเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดอำนาจเจริญ ดังปรากฏว่ามีการสร้างเสมาบริเวณใกล้เคียงกันถึง ๓ แห่งด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มเสมาหลังโรงเรียนเปือยหัวดง ปักล้อมฐานหินทรายที่ตั้งเคารพ และพระพุทธรูปที่นั่งขัดสมาธิราบสมัยทวารวดีตอนปลาย องค์หนึ่งลักษณะ ของเสมาเรียบ ไม่มีลวดลายแต่ตรงกลางเป็นแกนสันที่เรียวไปถึงยอด สันนิษฐานว่าน่าจะมีอายุราวพุทธ ศตวรรษที่ ๑๖ - ๑๗

๒๑) กลุ่มเสมาบริเวณวัดป่าไร่ไร

ปัจจุบันเป็นที่พักสงฆ์นับเป็นกลุ่มเสมาที่มีความหนาแน่นแห่งหนึ่งในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นกลุ่มเสมาที่ทำด้วยศิลาแลง ไม่มีการสลักลวดลายมากนัก เพียงแต่ตกแต่งรูปร่างให้เป็น เสมาและมีการแกะสลักฐาน บัวคว่ำบัวหงาย มีสันนูนคล้ายยอดสลับ ตรงกลาง

๒๒) กลุ่มเสมาในเขตวัดโพธิ์ศิลา

เป็นเนินศาสนสถาน ที่มีกลุ่มเสมาหินทรายปักอยู่ มีการสลักเป็นรูปหม้อน้ำ หรือบุรณคล้ายคลึง กับลวดลายสลักบนเสากลมประดับกรอบประตูดมัยก่อนเมืองนคร มีอายุราว พุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๓ พบใน เขตจังหวัดอุบลราชธานี (ปัจจุบันคือ จังหวัดอำนาจเจริญ) นับเป็นกลุ่มเสมาหินทรายที่มีความเก่าแก่ที่สุดในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจุบันเสมายังมีสภาพดี ๒ ใบ จัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี

๒๓) น้ำตกตาดใหญ่

ตำบลโคกก่อ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นน้ำตก ๒ ชั้น ที่สวยงามขวางกั้นลำน้ำห้วยหม น้ำตกกว้าง ๕๐ เมตร แต่ละชั้นสูงประมาณ ๒.๕ เมตร ด้านล่างเป็นหาดทรายบริเวณสองฝั่งเต็มไปด้วยป่าไม้ธรรมชาติ อยู่ระหว่างบ้านนางาม และบ้านหินกอง

๒๔) น้ำตกตาดคันแห

บ้านหินกอง หมู่ ๕ ตำบลโคกก่ง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นน้ำตกที่มีชื่อเรียกตามลำดับห้วยคันแห น้ำตกกว้าง ๒๐ เมตร สูง ๓ เมตร มีถ้ำอยู่ภายใต้้น้ำตก สามารถเข้าไปเดินหรือนั่งได้สบาย อยู่บริเวณเดียวกันกับน้ำตกตาดใหญ่

๒๕) ภูถ้ำพระ

จากอำเภอลำลูกเกดไปทิศตะวันตกตามเส้นทาง รพช.อจ. ๓๐๑๒ ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร พื้นที่ตำบลคำเขื่อนแก้ว มีภูเขาที่ทอดยาว ภูมิประเทศที่สวยงามบนยอดเขามีลานหินกว้าง ใต้หน้าผามีถ้ำภายในมีพระพุทธรูปโบราณและพระพุทธรูปปั้น

๒๖) ภูคำเตื่อย

บ้านภูคำเตื่อย ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอำนาจเจริญ ตามเส้นทาง รพช.อจ. ๓๐๑๒ ถัดจากภูถ้ำพระบนเทือกภูเขา ภูคำเตื่อยมีทิวทัศน์ที่งดงามมีร่องหินธรรมชาติ ขนาดใหญ่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภูคำเตื่อย ห่างจากบ้านคำเตื่อย ประมาณ ๓ กิโลเมตร ปกคลุมด้วยป่าไม้เบญจพรรณ มีสถานที่สำหรับชมทิวทัศน์ และถ้ำอัน สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

๒๗) ดานกระต่าย

บ้านคำแก้ว หมู่ ๑ ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอลำลูกเกด จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นลานหินขนาดใหญ่ บนพื้นที่หลายร้อยไร่ ลาดด้วยหินดานประหนึ่งเทคอนกรีตล้อมรอบด้วยป่าไม้ธรรมชาติ เช่น กอหญ้า มังกระต่ายและต้นข่อยหินที่ขึ้นตามธรรมชาติ สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของภูเพ็กและภูจันทร์ที่งดงาม

๒๘) เขาศรีวิวงทงภูมะโรง

ภูมะโรงเป็นภูหินขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ตั้งอยู่บริเวณกึ่งกลางระหว่างบ้านเมืองเก่า บ้านคำแก้ว บ้านคำเตื่อย บ้านเหล่าแก้วแมง บ้านสงยาง ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอลำลูกเกด เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เพราะมีพื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ ปกคลุม มีสัตว์ป่านานาชนิดให้ได้ชม ที่สำคัญจะมีถ้ำดานหิน โขดหินและหน้าผาที่สูงชัน สลับซับซ้อนสวยงามเป็นอัศจรรย์ กล่าวคือ โขดหินที่เรียงตัวกันอยู่บางแห่งจะเป็นช่องว่าง ออกมา บางก้อนสูงขึ้นไป ๑๕ เมตร และช่องระหว่างตรงกลางเป็นร่องดิน ลึกลงไปเป็นหน้าผา ต้องทำสะพานข้ามจึงจะเดินไปโขดหินอีกก้อนได้ เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีมานานนับพันปี

๒๙) แก่งหินขัด

ลักษณะของแก่งหินขัด คือแก่งหินขัด คือเป็นแก่งหินที่ตั้งอยู่บนบริเวณแม่น้ำโขงติดชายแดน ไทย - ลาว อำเภอลำลูกเกด มีลักษณะเป็นร่องหินที่เกิดจากการกัดเซาะของกระแสน้ำเป็นเวลาหลายพันปี ซึ่งมีลักษณะเหมือนพานหรือขัน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมไปเที่ยวชมความสวยงามของแก่งนี้เป็นจำนวนมากและแหล่งซื้อขายปลาแม่น้ำโขงซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ชาวอำเภอลำลูกเกดเป็นอย่างมาก

๓๐) อุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว

ภูสระดอกบัวอยู่บริเวณรอยต่ออุทยานแห่งชาติ ภูสระดอกบัวในพื้นที่บ้านคำเตี๋ย บ้านสงยาง บ้านเหล่าแก้วแมง ตำบลคำเขื่อนแก้ว บ้านหินสือ ตำบลชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ เขตอำเภอ เลิงนกทา จังหวัดยโสธร เขตอำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ภูสระดอกบัวอยู่บริเวณรอยต่อกับอุทยาน แห่งชาติภูสระดอกบัว เป็นเทือกเขายาวเหยียดหนาที่บดด้วยป่าไม้เบญจพรรณ เช่น ยาง มะค่า ตะแบก แดง กระบาก ชิงชัน ประดู่ ฯลฯ

๓๑) พระเจ้าใหญ่วัดศรีเจริญ

ตั้งอยู่ที่บ้านหัวตะพาน ตำบลพระศรีเจริญ ประดิษฐานอยู่ใน พระอุโบสถวัดศรีเจริญ เป็นพระพุทธรูปขัดสมาธิราบปางมารวิชัย สร้างด้วยอิฐถือปูนลงรักปิดทอง หน้าตักกว้าง ๓๐ เมตร (๕๑ นิ้ว) พระเจ้าใหญ่วัดศรีเจริญเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้าน คู่เมือง เล่ากันว่า สร้างมาแล้ว ๗๕๐ ปี ในเดือน ๔ ขึ้น ๘ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ ของทุกปี ชาวบ้านจะจัดงานนมัสการปิดทององค์พระเจ้าใหญ่วัดศรีเจริญ

๓๒) วิหารหลวงปู่ขาว อนาลโย

การก่อสร้าง หลวงปู่ขาว อนาลโย ขณะบวชและจำพรรษาอยู่ที่วัดบ่อชะเนง พ.ศ. ๒๔๖๒ – ๒๔๖๘ พร้อมด้วยญาติโยม ชาวบ้านได้ทำการก่อสร้างเป็นลักษณะก่อด้วยกระเบื้องดินเผาให้เป็นที่สังฆกรรม ของสงฆ์ จนกระทั่งได้อุโบสถหลังใหม่ในปี ๒๕๓๐ จึงเปลี่ยนฐานะเป็นวิหารหลวงปู่

๓๓) หมู่บ้านคำพระ

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ ตำบลคำพระได้จัดตั้งและอบรมสตรีอาสาพัฒนา โดยสำนักงานพัฒนา ชุมชน จังหวัดอุบลราชธานี และจัดตั้งองค์สตรีในระดับหมู่บ้าน และตำบลขึ้น เรียกว่า คณะกรรมการพัฒนาสตรี หมู่บ้าน (กพสม.) และคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) ได้ดำเนินงานพัฒนาหมู่บ้านและตำบล ซึ่งต่อมา ได้มีการจัดตั้งกลุ่มสตรีทอผ้าขึ้น โดยตั้งอยู่บ้านคำพระ อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ บ้านคำพระเป็น ศูนย์รวมการผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมือง

๓๔) หนองสามขา

เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ที่เป็นไปด้วยดอกบัวอันสวยงาม เป็นสถานที่อนุรักษ์นกน้ำนานาชนิด เช่น นกเจ้า นกกระยาง และนกอื่นๆ และใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมต่างๆ เช่น ลอยกระทง ปล่อยปลา ปล่อยเต่า เป็นต้น

๓๕) ป่าดงใหญ่

เป็นป่าชุมชนที่มีพื้นที่ครอบคลุมตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ ทั้งตำบล และ ตำบลจิกตุ๋ บางส่วนและเป็นป่าชุมชนผืนเดียวที่ยังคงรักษาความเป็นป่าได้ อย่างสมบูรณ์ ถือได้ว่าเป็นมรดกของชาติที่อยู่คู่อำเภอหัวตะพานมาโดยตลอด ซึ่งประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เช่น มีสัตว์ แปลกๆ ที่หาดูได้ยาก เช่น ควาย ๓ ขา วัว ๖ ขา เป็นต้น

๓๖) ภูวัด

ตำบลโพหนอง อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ มีลักษณะทั่วไปคล้ายกับภูโพหนอง เป็นภูเขาหินทราย ตั้งอยู่ห่างจากโพหนองไปทางทิศเหนือประมาณ ๑ กิโลเมตร เหมาะที่จะพัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยว เพราะสามารถเดินทางขึ้นยอดเขาได้สะดวกและป่าไม้ยังมีความอุดมสมบูรณ์

๓๗) วัดป่าศรีวิชัยสุวรรณาราม

ผาวิเวกวัดป่าศรีวิชัยสุวรรณาราม บ้านดอนนกกอง หมู่ที่ ๗ ตำบลคำโพน อำเภอ
ปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ออกจากอำเภอไปทางทิศตะวันออก ๘ กิโลเมตร

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ ๓๑
ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๑ จำนวนทั้งสิ้น ๓๘๖ โรงงาน มีเงินลงทุนรวม จำนวน ๔,๓๑๔.๗๖ ล้านบาท มีจำนวน
คนงาน จำนวน ๒,๗๗๖ คน กลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ โดย พิจารณาจากมูลค่าเงิน
ลงทุนสูงสุด ๕ ลำดับแรก ได้แก่ อันดับ ๑ อุตสาหกรรมอาหาร คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๗ รองลงมา ได้แก่
อุตสาหกรรมจากพืชร้อยละ ๒๑.๙๙, การผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการซ่อมร้อยละ ๖.๔๖ ผลิตภัณฑ์
โลหะ ร้อยละ ๑.๖๘ และ ผลิตภัณฑ์โลหะร้อยละ ๑.๕๖ ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๑ โรงงาน
อุตสาหกรรม ในจังหวัดอำนาจเจริญ เพิ่มขึ้นจำนวน ๑๒ โรงงาน เงินทุน ๕,๘๒๐.๘๘ ล้านบาท จำนวนคนงาน
เพิ่มขึ้น ๒๙๑ คน มีแรงงานประกอบกิจการ ๖๑,๘๗๔.๕๗ แรงม้า และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๐ พบว่าจำนวน
เงินทุนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากในปี ๒๕๖๑ มีโรงงานขนาดใหญ่ที่มีกำลังการผลิตค่อนข้างสูงแจ้งประกอบ
กิจการ คือ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

จังหวัดอำนาจเจริญมีผลิตภัณฑ์มวลรวม ๑๕,๓๑๓.๒๑ ล้านบาท ประกอบด้วย ภาคเกษตร
การป่าไม้ และการประมง จำนวน ๔,๖๐๗ ล้านบาท การผลิตอุตสาหกรรม จำนวน ๘๐๑ ล้านบาท การขายส่ง
การขายปลีก การซ่อมแซมฯ จำนวน ๑,๔๕๗ ล้านบาท ที่พักโรงแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน ๑๒ ล้าน
บาท การก่อสร้าง ๙๖๙ ล้านบาท อื่นๆ จำนวน ๗,๔๖๗.๒๑ ล้านบาท รายได้เฉลี่ย/คน/ปี ๕๙,๓๑๙ บาท
มีอัตราการว่างงาน ๐.๗ % ค่าแรงขั้นต่ำ ๓๑๐ ต่อวัน มูลค่าการค้าขายแดนในงานส่งออก สปป.ลาว จำนวน
๓.๙๙ ล้านบาท สินค้านำเข้าที่สำคัญคือสินค้าตามฤดูกาล สินค้าส่งออกที่สำคัญคือ ทุเรียนผลไม้ ถังพลาสติก
จังหวัดอำนาจเจริญ มีการจดทะเบียนนิติบุคคล จำนวน ๗๖๙ ราย เงินทุนจดทะเบียน จำนวน ๒,๕๙๙.๐๒ ล้าน
บาท จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ด้านเครื่องหมายการค้า จำนวน ๑๓ ราย มีผู้ประกอบการและกลุ่มอาชีพ
OTOP จำนวน ๑,๓๐๙ ราย ยอดจำหน่ายสินค้าของทั้งจังหวัด จำนวน ๑๕๓,๐๐๐ บาท สินค้า OTOPI ที่สำคัญ
ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ เสื้อกอกและกระเป๋าไมไผ่ ผ้าไหมแปรรูปและผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายขีด ส่วนสินค้า OTOPI ของ
จังหวัด คือ ข้าวหอมมะลิอินทรีย์

๖.๘ แรงงาน

ในปี ๒๕๖๑ ไตรมาสที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๑) จังหวัดอำนาจเจริญมีคนวัยแรงงาน
อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๑๙,๗๒๒ คน ดังนี้

๑) เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๑๔๗,๐๐๕ คน แบ่งเป็น

- ผู้มีงานทำ	จำนวน	๑๑,๑๑๖ คน
- ผู้ว่างงาน	จำนวน	๑,๕๕๓ คน
- ผู้รอฤดูกาล	จำนวน	๒,๑๕๐ คน

๒. ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๗๒,๕๘๘ คน แบ่งเป็น

- ทำงานบ้าน	จำนวน	๑๖,๙๖๔ คน
- เรียนหนังสือ	จำนวน	๑๖,๙๖๔ คน
- อื่นๆ	จำนวน	๓๘,๖๖๐ คน

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชากรในจังหวัดอำนาจเจริญนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ โดยมีข้อมูลดังนี้

๑) ศาสนสถาน มีศาสนสถานที่เป็นวัดจำนวน ๓๖๘ แห่ง โบสถ์จำนวน ๖ แห่ง มัสยิดจำนวน ๑ แห่ง โดยแยกนิกายและศาสนาดังนี้

- วัดมหานิกาย	๓๒๑	แห่ง
- วัดธรรมยุตินิกาย	๔๖	แห่ง
- พระอารามหลวง	๑	แห่ง (ธรรมยุตินิกาย)
- โบสถ์คริสต์	๖	แห่ง
- ศาลเจ้า	๑	แห่ง

๒) ผู้นำทางศาสนา

- เจ้าคณะจังหวัดอำนาจเจริญ (มหานิกาย) : พระราชปรีชาญาณมุนี วัดบ่อชะเนง อ.หัวตะพาน
- เจ้าคณะจังหวัดอำนาจเจริญ (ธรรมยุตินิกาย) : พระวิชัยมุนี วัดสำราญนิเวศ (พระอารามหลวง) อ.เมืองอำนาจเจริญ

๓) ศาสนิกชน

- พุทธศาสนิกชน	๓๖๙,๐๐๕	คน
- คริสต์	๓,๑๑๙	คน
- อิสลาม	๑๐	คน
- ซิกข์	๓	คน

๔) การเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรม

- โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จำนวน ๖ โรงเรียน
- สำนักปฏิบัติธรรม มหานิกาย จำนวน ๑๕ สำนักธรรมยุต จำนวน ๖ สำนักหน่วยอบรมประจำตำบล จำนวน ๕๘ หน่วย อุทยานการศึกษา จำนวน ๗ วัด วัดพัฒนา ตัวอย่าง จำนวน ๑๑ วัด
- ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๗๑ แห่ง
- ลานธรรม ลานวิถีไทย ๑๒ แห่ง

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

๑) เดือนมกราคม

- งานประเพณี ทำบุญตักบาตรเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ๑ มกราคม สวนมิ่งเมืองอำนาจเจริญ
- ประเพณีบุญคุณลาน (การแสดงแสง สี เสียง) ๕ - ๗ มกราคม หน้าว่าการอำเภอสีอำนาจ
- งานเทศกาลท่องเที่ยวแม่น้ำโขง “ชมตะวันริมฝั่งโขงเชื่อมโยงวัฒนธรรมสี่เฝ้า” ๓๑ มกราคม หน้าเทศบาลตำบลชานุมาน

๒) เดือนกุมภาพันธ์

- งานนมัสการพระมงคลมิ่งเมือง (การแสดงแสง สี เสียง) วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ พุทธอุทยานพระมงคลมิ่งเมือง เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
- งานนมัสการพระเหลาเทพนิมิต วันเพ็ญ เดือน ๓ วัดพระเหลาเทพนิมิต อำเภอพนา

๓) เดือนมีนาคม

- งานประจำปีวัดศรีเจริญ บ้านห้วยตะพาน ต.ห้วยตะพาน ต้นเดือนมีนาคม วัดพระศรีเจริญ อำเภอห้วยตะพาน

๔) เดือนเมษายน

- งานครูสลามายามบ้าน (มหกรรมรวมนักร้องลูกทุ่งชื่อดังทั่วฟ้าเมืองไทย) ๒ เมษายน สวนมิ่งเมืองเฉลิมพระเกียรติ
- งานประเพณีสงกรานต์ ประทวงนางสงกรานต์ ๑๓ เมษายน สวนมิ่งเมืองเฉลิมพระเกียรติ

๕) เดือนพฤษภาคม

- งานประเพณีวัดบ่อชะเนง ต้นเดือนพฤษภาคม วัดบ่อชะเนง อำเภอห้วยตะพาน

๖) เดือนมิถุนายน

- งานประเพณีบุญบั้งไฟบ้านอำนาจ เสาร์ – อาทิตย์ สัปดาห์แรกของเดือนมิถุนายน บ้านอำนาจ ตำบลอำนาจ อำเภอสิ้ออำนาจเจริญ
- งานประเพณีบุญบั้งไฟบ้านแมด เสาร์ – อาทิตย์ สัปดาห์แรกของเดือนมิถุนายน บ้านอำนาจ ตำบลแมด อำเภอสิ้ออำนาจ

๗) เดือนกรกฎาคม

- งานประเพณีแห่เทียน เข้าพรรษา แรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ สวนมิ่งเมือง เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ

๘) เดือนกันยายน

- งานประเพณีแข่งเรือยาว แม่น้ำโขง หน้าเทศบาลตำบลชานุมาน อำเภอชานุมาน

๙) เดือนตุลาคม

- งานประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ เนื่องในวันออกพรรษา แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ สวนมิ่งเมือง เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ

๑๐) เดือนพฤศจิกายน

- งานประเพณีลอยกระทง วันเพ็ญ เดือน ๑๒ สวนมิ่งเมือง เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
- งานประเพณีลอยกระทงอำเภอห้วยตะพาน หน้าที่ว่าการอำเภอห้วยตะพาน อำเภอห้วยตะพาน

๑๑) เดือนธันวาคม

- งานประเพณีฮีตสิบสองและงานกาชาดประจำปี ๑ – ๑๐ ธันวาคม หน้าศาลากลางจังหวัดอำนาจเจริญ

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ชาวจังหวัดอำนาจเจริญประมาณร้อยละ ๙๕ มีอาชีพในการทำนา การทำมาหากินของประชากรส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นแบบเรียบง่ายเหมือนคนอีสานทั่วไป มีการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เช่น การผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือน การทอผ้า การผลิตเครื่องมือในการทำมาหากิน ฯลฯ

ภาษาถิ่น

ชาวอำนาจเจริญส่วนใหญ่ใช้ภาษาอีสาน เช่นเดียวกับชาวอีสานในจังหวัดอื่น ภาษาอีสานจัดเป็นประเภทภาษาถิ่นของภาษาไทย ส่วนภาษาเขียนใช้ภาษาไทย และอักษรไทย ถ้าเป็นเอกสารโบราณ เช่น หนังสือออก หนังสือก๊อกร บทสวด และตำนาน นิยมบันทึกด้วยตัวอักษรธรรม เป็นภาษาอีสาน ภาษาบาลีสันสกฤต ภาษาขอม และภาษาไทย

ภาษาอีสานถิ่นอำนาจเจริญ ส่วนใหญ่ชาวอำนาจเจริญ พูดสำเนียงอุบล ฯ ซึ่งภาษาอีสานถิ่นอำนาจเจริญ มีอยู่ ๓ สำเนียง ได้แก่ สำเนียงอุบล ฯ สำเนียงบ้านน้ำปลีก และสำเนียงชายแดน

๑) สำเนียงอุบล ฯ มีลักษณะห้วน น้ำเสียงแข็ง และหนักแน่น

๒) สำเนียงบ้านน้ำปลีก มีลักษณะช้า และยืดเสียงท้ายคำให้ยาวออกไป มากกว่าสำเนียงอุบล ฯ ทำให้รู้สึกนุ่มนวลกว่า

๓) สำเนียงชายแดน เป็นสำเนียงผสมระหว่างสำเนียงอุบล ฯ และสำเนียงลาว ประชาชนที่อยู่ใกล้ชายแดนแถบอำเภอขานุมาน จะมีสำเนียงลาวผสมอยู่บ้าง

ภาษาผู้ไท ชาวผู้ไท มีภาษาใช้เฉพาะเผ่าคือ ภาษาผู้ไท เป็นภาษาพูด ไม่ปรากฏว่ามีภาษาเขียน ชาวผู้ไทส่วนใหญ่จะพูดได้ทั้งภาษาอีสาน และภาษาผู้ไท มีหลายหมู่บ้านที่ใช้ภาษาผู้ไทในการสื่อสารประจำวัน ได้แก่ อำเภอเสนางคินคม ที่บ้านนาสะอาด ตำบลเสนางคินคม และอำเภอขานุมาน ในตำบลคำเขื่อนแก้ว มีบ้านคำเต้อย บ้านเหล่าแก้วเมง และบ้านสงยาง ในตำบลขานุมาน มีบ้านโนนกง และบ้านหินสิ่ว ในตำบลโคกกง มีบ้านหินกอง บ้านบุงเขียว บ้านนางาม และบ้านพุทธรักษา

ภาษาข่า พวกข่าเป็นชาวพื้นเมืองดั้งเดิม ที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ตามสองฝั่งแม่น้ำโขง มีวัฒนธรรมกลมกลืนกับชาวพื้นเมืองในท้องถิ่น เช่น พวกส่วย และลาว ชาวบ้านที่ใช้ภาษาข่าคือ ชาวบ้านดงแสนแก้ว และบ้านดงสำราญ ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอขานุมาน

ภาษาในพิธีกรรมต่าง ๆ มีแตกต่างกันไปตามลักษณะของพิธีกรรม ได้แก่

- ภาษาพิธีกรรมเนื่องด้วยพระพุทธศาสนา เช่น การสวดมนต์ การเทศน์ ตอนต้นของพิธีกรรม นิยมใช้ภาษาบาลี และสันสกฤต เมื่อจบแล้วจึงเป็นภาษาไทย หรือภาษาอีสาน และเมื่อจบพิธีกรรมใช้ภาษาบาลี และสันสกฤต

- ภาษาพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ เช่น การเข้าทรง สูตรขวัญ สะเดาะเคราะห์ บวงสรวง ส่วนใหญ่มักมีพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวข้องกับ จึงมักเริ่มต้นด้วยภาษาบาลี และสันสกฤต ต่อจากนั้นจะตามด้วยภาษาขอม ภาษาไทย และภาษาอีสาน

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

จังหวัดอำนาจเจริญ นอกจากอาชีพด้านเกษตรกรรมแล้ว ยังประกอบอาชีพด้านหัตถกรรม และอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น การทอผ้า การจักสาน ตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น หัตถกรรมช่างฝีมือและสินค้าพื้นเมืองของจังหวัดอำนาจเจริญที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ได้แก่

๑) **ผ้าลายขิดบ้านคำพระ** เป็นผ้าทอมือที่วิจิตรงดงาม มีลักษณะพิเศษหลากหลายประเภท ตามประโยชน์การใช้งานใช้สอย เช่น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าคลุมโต๊ะ ผ้าสไบผืนใหญ่ ผืนเล็ก ชุดรับแขก ผ้าตัดเสื้อ นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์จากผ้าขิดเช่น หมอน กระเป๋า ย่าม พวงกุญแจ เป็นต้น ผีมือทอผ้าขิดของชาวบ้านคำพระได้รับรางวัลชนะเลิศ รางวัลที่ ๑ - ๓ ประเภทสวยงาม ในการประกวดงานหัตถกรรมที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ลักษณะเด่นของลายผ้าขิดบ้านคำพระคือ ย้อมด้วยสีธรรมชาติ ที่นำมาจากเปลือกไม้ โดยวิธีผสมผสานระหว่างธรรมชาติกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ สีย้อมผ้ามีอยู่ด้วยกันสองชนิดคือ สีที่ได้จากธรรมชาติแบบพื้นบ้านโบราณและสีที่ได้จากทางวิทยาศาสตร์ สีที่ได้จากธรรมชาติของไทยส่วนมากจะได้จากพืชเช่น เปลือก ราก และผล พืชแต่ละชนิดจะให้สีที่แตกต่างกันคือ สีแดง ได้จากรากยอ เปลือกกอก สีคราม ได้จากต้นคราม สีทองอ่อน (กระดังงา) ได้จากแกลง (มะพูด) สีดำ ได้จากลูกกระเจาย เปลือกมะเกลือ สีเหลือง ได้จากขมิ้นชัน เปลือกขนุน แก่นแข (แกแล) สีส้ม (แดงเลือดนก) ได้จากสะตือ สีลูกหว้า (ม่วงอ่อน) ได้จากลูกหว้า สีเขียว ได้จากใบहुกวาง สีน้ำตาล ได้จากเปลือกประดู่ สีชมพู ได้จากเปลือกนุ่น สีเทา ได้จากเปลือกบก สีม่วงเทาได้จากเปลือกหว้า

๒) **การจักสานไม้ไผ่** เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาวบ้านอีสานที่ทำกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ สืบทอดมาถึงปัจจุบัน ทำกันอยู่ทุกหมู่บ้าน เป็นการนำเอาไม้ไผ่ ซึ่งมีอยู่มากมายในพื้นที่มาจักสานและผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือน ที่เหลือก็เอาไว้แลกเปลี่ยนกันในห้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ที่นิยมจักสานกันมากที่สุดคือฝาเรือน มวย หวด กระติบข้าว สบ ไช ข้อง ตะกร้า เป็นต้น

ของที่ระลึกของจังหวัดอำนาจเจริญเป็น ข้าวหอมมะลิ เสื้ออก และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าขิด ผ้าไหมซึ่งมีอยู่ตามหมู่บ้าน เช่น บ้านคำพระ บ้านสร้างถ่อ ที่อำเภอหัวตะพาน บ้านจานลาน บ้านสร้อย ที่อำเภอพนนา ผ้าไหม บ้านเปือย บ้านน้ำท่วม ที่อำเภอลืออำนาจ

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

จังหวัดอำนาจเจริญมีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ ลำเซบาย ลำเซบก ลำละโอ ลำห้วยปลาแดก ลำห้วยจันทัน ลำห้วยพระเหลา ลำห้วยแซง ลำห้วยทม ลำห้วยตาเทียว ลำห้วยจิตาปา ลำห้วยทราย ลำห้วยคันแท ลำห้วยแก้งเม้ง และลำห้วยต้นแคน ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในกิจกรรมทางการเกษตร และประมง ในส่วนของแหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อน้ำบาดาล) จากการสำรวจของกรมทรัพยากรธรณี พบว่าพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญโดยส่วนใหญ่ไม่สามารถเจาะหรือพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลได้ เนื่องจากเป็นภูเขาหรือพื้นที่มีหินปกคลุมอยู่ ยกเว้นพื้นที่เป็นหอย่อมของอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอหัวตะพาน และอำเภอพนา ซึ่งแหล่งน้ำบาดาลที่เป็นน้ำเค็มไม่เหมาะที่จะพัฒนาเพื่อการเกษตรและอุปโภค มีเพียงพื้นที่บางส่วนด้านตะวันออกของอำเภอหัวตะพานเท่านั้นที่เป็นแหล่งน้ำบาดาลในหินแข็งและมากกว่า ๙๕ เปอร์เซ็นต์ ของบ่อที่ขุดเจาะในบริเวณนี้ ได้น้ำมีคุณภาพดี แต่คุณภาพของน้ำจะมีผลกระทบจากน้ำเค็มมากขึ้น เมื่อความลึกของบ่อมากกว่า ๖๐ เมตร แหล่งน้ำบาดาลบริเวณนี้มีปริมาณน้ำพอที่จะพัฒนาเพื่อการเกษตรได้ แต่เนื่องจากแหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ลึกมาก การลงทุนเจาะใช้ทุนสูง ไม่คุ้มต่อการลงทุน อย่างไรก็ตามในเขตเทศบาลยังสามารถขุดบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภคและบริโภคได้

จังหวัดอำนาจเจริญมีการขยายตัวของจำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่มีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำเพียง ๘๐,๕๑๑ ไร่ ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและควบคุมพื้นที่การเกษตรทั้งหมดของจังหวัด

๘.๒ ป่าไม้

จังหวัดอำนาจเจริญ ลักษณะของป่าไม้เป็นป่าไม้ประเภทผลัดใบ (Deciduous Forest) ได้แก่ ป่าเบญจพรรณ (Mixed Deciduous Forest) หรือป่าผลัดใบผสม มีลักษณะเป็นป่าโปร่ง ประกอบด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่และขนาดกลางหลายชนิด มีไม้ไผ่ต่างๆ ขึ้นกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่เป็นดินร่วนปนทราย ในฤดูแล้งต้นไม้ส่วนมากจะผลัดใบ เมื่อเข้าสู่ฤดูฝนต้นไม้จึงผลิใบและกลับเขียวชอุ่มเหมือนเดิมพันธุ์ไม้ชนิดสำคัญ ได้แก่ ประดู่ แดง มะค่าโมง ตะแบก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี ป่าแดง (Dry Deciduous Dipterocarp Forest) ป่าชนิดนี้มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปหลายชื่อตามท้องถิ่น เป็นต้นว่า ป่าแพะ ป่าแดง ป่าโคก หรือ ป่าเต็งรัง ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่ง มีต้นไม้ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขึ้นอยู่ปะปนกันไม่หนาแน่น พื้นที่ยังแล้ง ความสมบูรณ์ของอินทรีย์วัตถุต่ำ เมื่อถึงฤดูแล้งต้นไม้ผลัดใบแทบทั้งหมด พันธุ์ไม้ชนิดที่สำคัญ ได้แก่ เต็งรัง มะค่าแต้ ประดู่ แดง สมอไทย เป็นต้น ส่วนไม้พื้นล่างที่พบมาก ได้แก่ เป้ง หญ้าเพ็กโจดและหญ้าชนิดต่างๆที่มีอยู่ทั่วไปในเขตอำเภอต่างๆ มีพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ๑,๙๗๕,๙๐๒ ไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๒๐ ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๑๓ ป่า และป่าถาวรจำนวน ๕ ป่า และมีอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง คืออุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว และวนอุทยาน ๑ แห่ง คือ ภูสิงห์ - ภูผาผึ้ง จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ป่ารวม ๘๒๔,๕๐๔.๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๓ ของเนื้อที่จังหวัด ได้มอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (สปก.) นำไปปฏิรูป ๒๙๕,๕๕๐.๐๑ ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าไม้ ๕๒๘,๙๕๔.๘๖ ไร่

๘.๓ ภูเขา

เทือกเขาที่อยู่ในจังหวัดอำนาจเจริญ คือ เทือกเขาภูพาน เป็นเทือกเขาที่ทอดผ่านหลายจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ ในส่วนที่อยู่ในจังหวัดอำนาจเจริญจะอยู่ในเขตอำเภอขามุนาม และอำเภอ เสนางคนิคม มีลักษณะเป็นเทือกเขาที่ไม่มีความสูงมากนัก เป็นเนินเขาเตี้ย ๆ

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดอำนาจเจริญ มีแม่น้ำ และลำน้ำสายสำคัญที่เป็นประจูดั่งเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตของ ชาวอำนาจเจริญ ๓ สาย คือ

๑) แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำนานาชาติ มีต้นกำเนิดอยู่ที่ประเทศทิเบต ไหลผ่านสหภาพพม่า และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไหลผ่านจังหวัดอำนาจเจริญ ในเขตอำเภอขามุนาม เป็นระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร ในช่วงที่ผ่านอำเภอขามุนามมีความกว้างประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร

๒) ลำเซบก ต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอหัวตะพาน ไหลผ่านอำเภอลืออำนาจ อำเภอพนา ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่บ้านปากเซ อำเภอตาลชุม จังหวัดอุบลราชธานี ระยะทางประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๓) ลำเซบาย ต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ไหลผ่านจังหวัดอำนาจเจริญ ในเขตอำเภอเสนางคนิคมอำเภอเมืองอำนาจเจริญอำเภอหัวตะพานไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่ตำบลแจระแม อำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี มีความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีโครงสร้างเป็น ๒ ส่วน คือ ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ ฝ่ายบริหาร องค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒ คน
- สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีสมาชิก ๒๔ - ๔๘คน (ตามจำนวนราษฎรในจังหวัด)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒ - ๔ คน ตามจำนวน สมาชิกสภา อบจ.

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

- ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ส่วนราชการตามพระราชบัญญัติ

การเลือกตั้งผู้แทนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ประชาชนในแต่ละจังหวัดสามารถเลือกตัวแทนเข้ามาบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้โดยตรงโดยการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ๑ คน

การเลือกตั้งสมาชิกสภา อบจ.ถือ เขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง อำเภอที่มีสมาชิกสภา อบจ. ได้ มากกว่า ๑ คน จะแบ่งเขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้งเท่าจำนวนสมาชิกสภา อบจ. ที่มีในอำเภอนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครได้เขตเลือกตั้งละ ๑ คน

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบบริหารกิจการของ อบจ. มีปลัด อบจ. เป็นหัวหน้ากำกับและดูแล ข้าราชการและพนักงานจ้างทั้งหมดใน อบจ. และนายก อบจ. แต่งตั้ง รองนายกซึ่งมิใช่สมาชิกสภา อบจ. เป็นผู้ช่วย เหลือในการบริหารงาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ สมาชิกสภา อบจ. หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ส.อบจ. มา จากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี มีหน้าที่ดังนี้

๑.พิจารณาและออกกฎหมายของ อบจ. เรียกว่า “ข้อบัญญัติ อบจ.” เช่น การจัดเก็บภาษี น้ำมันและยาสูบ ฯลฯ

๒.ตรวจสอบควบคุมการบริหาร อบจ. เช่น ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินในโครงการต่าง ๆ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดโดยรวมจากแผนของทั้งเทศบาลและ อบต. เช่น การสร้างถนน

๓.ให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งมาจากภาษีของประชาชน ทั้งภาษีทางตรงที่ อบจ. จัดเก็บ เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีทางอ้อม เช่น จากการซื้อสินค้า โดยนำส่วนที่เป็น ภาษี กลับคืนมาพัฒนาท้องถิ่น

ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น เราเรียกว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีที่มาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง หมายเหตุ จังหวัดเชียงรายมีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พึงมีได้ จำนวน ๓๖ คน

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย

๒. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๓. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๔. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น

การแบ่งส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

๑. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมี หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างออกเป็น ๓ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ๒. ฝ่ายนิติการ ๓. ฝ่ายสวัสดิการสังคม

๒. สำนักงานเลขานุการ อบจ. มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการของสภาฯ กิจการคณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมี เลขานุการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่ง โครงสร้างเป็น ๓ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายการประชุม ๒. ฝ่ายกิจการสภาฯ ๓. ฝ่ายกิจการคณะผู้บริหาร

๓. กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาและการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมี ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่ง โครงสร้างออกเป็น ๓ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายนโยบายและแผนงาน ๒. ฝ่ายงบประมาณ ๓. ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล

๔. กองคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงินและภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมี ผู้อำนวยการกองคลังเป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างเป็น ๓ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายบริหารงานคลัง ๒. ฝ่ายการเงินและบัญชี ๓. ฝ่ายพัฒนารายได้

๕. กองช่าง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านช่างและงานโครงสร้างพื้นฐาน โดยมี ผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างเป็น ๕ ฝ่าย ๑. ฝ่ายก่อสร้างและซ่อมบำรุง ๒. ฝ่ายสำรวจและออกแบบ ๓. ฝ่ายช่างสุขาภิบาล ๔. ฝ่ายผังเมือง ๕. ฝ่ายเครื่องจักรกล

๖. กองการเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านบุคลากร อัตรากำลัง โครงสร้างส่วนราชการ โดยมี ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างเป็น ๒ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ ๒. ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

๗. กองสาธารณสุข มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการสาธารณสุข ส่งเสริมสุขภาพอนามัย งานป้องกัน ควบคุม แก้ไข ปัญหาโรคต่างๆ การให้บริการด้านสาธารณสุข โดยมี ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างเป็น ๒ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข ๒. ฝ่ายบริการสาธารณสุข

๘. กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และงานส่งเสริมการศึกษา โดยมี ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่ง โครงสร้าง เป็น ๒ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายบริหารการศึกษา ๒. ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๙. กองพัสดุและทรัพย์สิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ การจัดทำทะเบียนทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ โดยมี ผู้อำนวยการกองพัสดุ และทรัพย์สิน เป็นผู้รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างเป็น ๒ ฝ่าย คือ ๑. ฝ่ายพัสดุ ๒. ฝ่ายทรัพย์สิน

๑๐. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดวางระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษา หลักฐานการบัญชี งานตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บทที่ ๓

บทวิเคราะห์ (SWOT) เทคโนโลยีสารสนเทศ

สภาพเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

เทคโนโลยีสารสนเทศ แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน

๑. ด้านบุคลากร
๒. ด้านระบบสารสนเทศและการจัดการ
๓. ด้านระบบเครือข่ายสารสนเทศ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (weaknesses)
<p>๑. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญให้ความสำคัญ และตระหนักถึงความจำเป็นของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ในการปฏิบัติราชการ และการพัฒนาองค์กร</p> <p>๒. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ มีวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีและระบบการสื่อสารรูปแบบใหม่ๆ เพื่อการเข้าถึงของประชาชนทุกกลุ่มวัย</p> <p>๓. หน่วยงานมีงบประมาณเพียงพอสำหรับพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๔. บุคลากรในหน่วยงาน มีความพร้อมเรียนรู้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>๕. บุคลากรในหน่วยงานนิยมการติดต่อสื่อสารผ่านระบบ Social Online เพราะลดค่าใช้จ่ายได้ รวมทั้งสามารถใช้ช่องทางการสื่อสารได้อย่างหลากหลาย ช่วยให้การทำงานได้สะดวกรวดเร็ว</p> <p>๖. สถานที่ตั้งของหน่วยงานอยู่จุดกึ่งกลางของตัวจังหวัด และอยู่ในรัศมีมีการให้บริการคลื่นสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายของผู้ให้บริการ</p>	<p>๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญไม่มีตำแหน่งบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง ที่ทำหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการเฉพาะ</p> <p>๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่มีทักษะสูงหรือเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน</p> <p>๓. ขาดทีมบุคลากรเฉพาะด้านในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานเป็นการเฉพาะ</p> <p>๔. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>๕. บุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อภาระงาน</p> <p>๖. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญยังไม่มีห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานที่เป็นสัดส่วนเฉพาะ</p>

๒.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>๑. รัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม</p> <p>๒. ตลาดเทคโนโลยีมีความพร้อมสำหรับให้บริการหน่วยงานในการจัดทำระบบเทคโนโลยีและการสื่อสาร</p> <p>๓. สถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การสาธารณสุข เอื้อต่อการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น</p> <p>๔. ประชาชนส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์และแอปพลิเคชันในการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น</p> <p>๕. การติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้คนทำได้ง่ายขึ้น</p> <p>๖. นโยบายระดับประเทศเน้นการพัฒนา e-Government และการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์แก่ประชาชน</p> <p>๗. นโยบายระดับประเทศ สนับสนุนการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรภาครัฐ ทั้งกลุ่มเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน</p> <p>๘. เยาวชน ประชาชนมีช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ง่าย โดยเฉพาะในช่องทางการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และอินเทอร์เน็ต</p>	<p>๑. ความเสี่ยงจากการโจมตีในโลกไซเบอร์</p> <p>๒. เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความไม่สัมพันธ์กันระหว่างระบบที่พัฒนากับอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์/ซอฟต์แวร์รุ่นเก่ากับรุ่นใหม่</p>

ผลจากการวิเคราะห์สภาพด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนปัจจัยภายในและภายนอกข้างต้น องค์กรบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญจะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อไป

บทที่ ๔

ยุทธศาสตร์แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ ภัยคุกคาม ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ สามารถนำมาสรุปและจัดทำ ยุทธศาสตร์ ในการจัดทำแผนแม่บท เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาพิจารณาเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บริหารจัดการเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ จากการพิจารณาเห็นว่า ยุทธศาสตร์ ที่ ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเด็น ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ จึงมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ จึงกำหนดให้มี ยุทธศาสตร์ จำนวน ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการ

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นระบบเพื่อให้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นสิ่งจำเป็น อย่างมากหากมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กรแต่ไม่มีการจัดการระบบ ไม่มีการวางแผนงาน จัดหมวดหมู่ของข้อมูลสารสนเทศขององค์กรจะทำให้เกิดปัญหาได้ในภายหลังได้ ดังนั้น จึงจัดให้มีการพัฒนาและ ใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานในภารกิจต่างๆของแต่ละส่วนราชการให้เป็นมาตรฐานในการ ปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ

การพัฒนาระบบการบริหาร เพื่อการบริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เกิดความพึงพอใจ จะส่งผลดีต่อการพัฒนาองค์กร สู่การพัฒนาประเทศชาติ ต่อไป ดังนั้น ระบบปฏิบัติการต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์(Soft ware) เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือ อุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์(Hard ware) ตลอดจนวัสดุอื่นๆที่ใช้งานในระบบเทคโนโลยี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องถูก นำมาใช้เพื่อให้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติ ราชการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบ องค์กร แต่หากไม่พัฒนาบุคลากรผู้ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศก็ไม่มีประโยชน์ที่จะกำหนดให้มีระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศภายในหน่วยงาน ดังนั้นการจะทำให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาการจับริการสาธารณะ จึงจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้และ ความสามารถใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการบริหารราชการ

บุคลากรและส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ นำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้สื่อสาร ส่งการ รายงาน ส่งข้อมูล ฯลฯ ในการปฏิบัติราชการ ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์(Social

บทที่ ๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ กำหนดไว้ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๕.๑.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติราชการ
- ๕.๑.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ
- ๕.๑.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๕.๑.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ

๕.๒. การแปลงยุทธศาสตร์สู่แผนงาน ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติราชการ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากหากมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศองค์กร แต่ไม่มีการจัดการระบบข้อมูลเพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการ ไม่มีการวางแผนงาน จัดหมวดหมู่ของข้อมูลสารสนเทศขององค์กร จะทำให้เกิดปัญหา และการบริหารจัดการเพื่อนำข้อมูลมาใช้งานจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น จึงจัดให้มีการพัฒนาและจัดการข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

เป้าหมาย

๑. วางระบบฐานข้อมูลให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน
๒. สามารถตรวจสอบข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้งานได้ตลอดเวลา

แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติราชการ

แผนงาน : พัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)	
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			๒๕๖๖ (บาท)
๑. เชื่อมโยงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกส่วน ทุกกองภายในสำนักงาน	ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทั้งองค์กร	๑๐ จุด	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	
๒. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารกลาง (DATA CENTER)	มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารขององค์กร	๑ แห่ง	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	
๓. จัดหาระบบโทรศัพท์ภายในอาคารสำนักงานให้ครบทุกกองและห้องผู้บริหาร	มีโทรศัพท์เพื่อติดต่อกันภายในอย่างทั่วถึง	๙ เครื่อง	-	๕๐,๐๐๐	-	๕๐,๐๐๐	

--	--	--	--	--	--	--	--

แผนงาน : พัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)	
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			๒๕๖๖ (บาท)
๔. จัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติบุคลากรในสังกัด อบจ.อจ.ให้เป็นปัจจุบัน บุคลากรสามารถตรวจสอบได้ในระบบ	๑. มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ๒. บุคลากรสามารถตรวจสอบได้	๑ ระบบ	-	-	-	กองการเจ้าหน้าที่	บันทึก/ปรับปรุงข้อมูลในระบบที่มีอยู่เดิม (ขออนุมัติใช้งบประมาณเมื่อจำเป็น)
๕. จัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลประวัติการมาปฏิบัติราชการ การขาด การลา มาสาย ไปราชการ ของบุคลากรในสังกัด อบจ.อจ.ให้เป็นปัจจุบัน บุคลากรสามารถตรวจสอบได้ในระบบ	๑. มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ๒. บุคลากรสามารถตรวจสอบได้	๑ ระบบ	-	๓๐,๐๐๐	-	กองการเจ้าหน้าที่	๓๐,๐๐๐
๖. จัดทำระบบจัดเก็บข้อมูลประวัติการฝึกอบรม สัมมนา และกิจกรรมเพิ่มพูนทักษะ และพัฒนาบุคลากรในสังกัด อบจ.อจ.รายบุคคล ที่เป็นปัจจุบัน บุคลากรสามารถตรวจสอบได้ในระบบ	๑. มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ๒. บุคลากรสามารถตรวจสอบได้	๑ ระบบ	-	๓๐,๐๐๐	-	กองการเจ้าหน้าที่	๓๐,๐๐๐
๗. ระบบสแกนลายนิ้วมือเพื่อแสดงตัวมาปฏิบัติราชการ ประจำวันและบันทึกข้อมูลของบุคลากรในสังกัดเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประเมินการมาปฏิบัติราชการ	มีการใช้ระบบสแกนลายนิ้วมือเพื่อแสดงตัวมาปฏิบัติราชการ ประจำวันและบันทึกข้อมูลของบุคลากร	๑ ระบบ	-	๕๐,๐๐๐	-	กองการเจ้าหน้าที่	๕๐,๐๐๐
๘. จัดเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเป็นระบบ	มีการจัดเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ	๑ ระบบ	-	-	-	กองพัสดุ และทรัพย์สิน	บันทึก/ปรับปรุงข้อมูลในระบบที่มีอยู่เดิม (ขออนุมัติใช้งบประมาณเมื่อจำเป็น)

แผนงาน : พัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)	
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)			๒๕๖๖ (บาท)
๙. การจัดเก็บข้อมูลด้านการบัญชีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเป็นระบบ	มีการจัดเก็บข้อมูลด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบ	๑ ระบบ	-	-	-	กองคลัง	บันทึก/ปรับปรุงข้อมูลในระบบที่มีอยู่เดิม (ขออนุมัติใช้งบประมาณเมื่อจำเป็น)
๑๐. การจัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเป็นระบบ	มีการจัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเป็นระบบ	๑ ระบบ	-	๕๐,๐๐๐	-	กองยุทธศาสตร์ และ งบประมาณ	๕๐,๐๐๐
๑๑. จัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของ อบจ. อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	ระบบข้อมูลสารสนเทศของ อบจ. ได้รับการพัฒนา อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	๑ ระบบ	-	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	กองยุทธศาสตร์ และ งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐
๑๒. จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายภายในหน่วยงานและเชื่อมโยงระหว่าง อบจ.และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น	มีเครือข่ายสารสนเทศผ่านอินเทอร์เน็ต เชื่อมโยงระหว่าง อบจ.และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น	๑ เครือข่าย	๓๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	- กองยุทธศาสตร์ และ งบประมาณ	๑๓๐,๐๐๐
๑๓. การจัดเก็บข้อมูลโครงการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเป็นระบบ	ข้อมูลโครงการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นปัจจุบัน	๑ ระบบ	-	๓๐,๐๐๐	-	กองยุทธศาสตร์ และ งบประมาณ	๓๐,๐๐๐

แผนงาน : พัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเป็นระบบ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)	๒๕๖๖ (บาท)		
๑๔. การจัดเก็บข้อมูลงาน การตรวจ ติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติ ราชการขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอย่างเป็นระบบ	มีระบบการ ตรวจ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน ของ อบจ.อจ. อย่างเป็น ระบบ	๑ ระบบ	-	-	-	กอง ยุทธศาสตร์ และ งบประมาณ	บันทึก/ปรับปรุง ข้อมูลในระบบที่มีอยู่เดิม (ขออนุมัติใช้ งบประมาณเมื่อ จำเป็น)
๑๕. การจัดเก็บข้อมูลงาน ด้านการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	มีการจัดเก็บ ข้อมูลงานด้าน การศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม อย่างเป็น ระบบ	๑ ระบบ	๓๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	กอง การศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	๑๓๐,๐๐๐
๑๖. การจัดเก็บข้อมูลงาน ด้าน เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส งานสวัสดิการสังคม และ กองทุนต่างๆ	มีการจัดเก็บ ข้อมูลงานด้าน เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส งานสวัสดิการ สังคม และ กองทุนต่างๆ อย่างเป็น ระบบ	๑ ระบบ	๓๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	สำนักปลัดฯ (ฝ่าย สวัสดิการ สังคม)	๑๓๐,๐๐๐
รวมค่าใช้จ่ายตามแผนยุทธศาสตร์ที่ ๑ ทั้งหมด			๑๔๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐		๘๘๐,๐๐๐

**ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ**

วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการภารกิจราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้รับบริการ และส่งผลดีต่อการพัฒนาองค์การ สู่การพัฒนาประเทศชาติ ต่อไป ดังนั้น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง จัดทำ เครื่องมือ/อุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยและเพียงพอ มีความพร้อมต่อการปฏิบัติราชการ

เป้าหมาย

๑. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความพร้อมแก่การให้ปฏิบัติงาน และการให้บริการประชาชน
๒. มีอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอต่อความต้องการ
๓. มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ

**แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอย่างมี
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ**

แผนงาน : พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องช่วยสัญญาณและทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองภารกิจ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)	๒๕๖๖ (บาท)		
๑. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	มีเครื่องแม่ข่ายเพื่อให้บริการด้านเว็บไซต์และฐานข้อมูลสำหรับหน่วยงาน	๑ เครื่อง	-	-	-	- กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	บันทึก/ปรับปรุงข้อมูลในระบบที่มีอยู่เดิม (ขออนุมัติใช้งบประมาณเมื่อจำเป็น)
๒. จัดหาคอมพิวเตอร์ชนิดที่เหมาะสม สำหรับปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑ เครื่อง	-	๕๐,๐๐๐	-	- กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	๕๐,๐๐๐
๓. จัดหาโปรแกรมประยุกต์ (Software) ลิขสิทธิ์มาใช้ในงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของ อบจ. อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของ อบจ.	๓ ครั้ง	๓๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	- กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	๑๓๐,๐๐๐

แผนงาน : พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เครือข่ายสัญญาณและทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองภารกิจ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)	๒๕๖๖ (บาท)		
๔. จัดหาระบบปฏิบัติการสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน	คอมพิวเตอร์มีระบบปฏิบัติการที่สนองต่อภารกิจ	๓ ครั้ง	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	- กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	๙๐,๐๐๐
๕. จัดหาวัสดุคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งานในสำนักงาน	มีวัสดุคอมพิวเตอร์ เช่น แฟลชไดร์ฟ หมึกพิมพ์ เม้าส์ ฯลฯ	๓ ครั้ง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	ทุกส่วนราชการ อบจ.อจ.	๑๕๐,๐๐๐
๖. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	มีเครื่องแม่ข่ายเพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๑ เครื่อง	-	๕๐,๐๐๐	-	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๕๐,๐๐๐
๗. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ชนิดที่เหมาะสม สำหรับปฏิบัติงานกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๑ เครื่อง	-	๒๕,๐๐๐	-	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๒๕,๐๐๐
๘. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้าน เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส งานสวัสดิการสังคม และกองทุนต่างๆ	มีเครื่องแม่ข่ายเพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้าน เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส งานสวัสดิการสังคม และกองทุนต่างๆ	๑ เครื่อง	-	๕๐,๐๐๐	-	สำนักปลัดฯ (ฝ่ายสวัสดิการสังคม)	๕๐,๐๐๐

แผนงาน : พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เครือข่ายสัญญาณและทรัพยากรด้านเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองภารกิจ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)	๒๕๖๖ (บาท)		
๙. จัดหาคอมพิวเตอร์ชนิดที่เหมาะสม สำหรับปฏิบัติงานฝ่ายสวัสดิการสังคม	มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านเด็กสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส งานสวัสดิการสังคม และกองทุนต่างๆ	๑ เครื่อง	-	๓๐,๐๐๐	-	สำนักปลัดฯ (ฝ่ายสวัสดิการสังคม)	๓๐,๐๐๐
๑๐. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	มีเครื่องแม่ข่ายเพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้านงานบุคลากร งานการเจ้าหน้าที่	๑ เครื่อง	-	๓๐,๐๐๐	-	กองการเจ้าหน้าที่	๓๐,๐๐๐
๑๑. จัดหาคอมพิวเตอร์ชนิดที่เหมาะสม สำหรับปฏิบัติงานกองการเจ้าหน้าที่ งานด้านบุคลากร	มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้าน งานบุคลากร งานการเจ้าหน้าที่	๑ เครื่อง	-	๓๐,๐๐๐	-	กองการเจ้าหน้าที่	๓๐,๐๐๐
๑๒ จัดหาระบบปฏิบัติการสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน	มีอุปกรณ์พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	ตามความจำเป็น	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ทุกส่วนราชการ	๒๐๐,๐๐๐
๑๓. จัดหาระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์/ระบบป้องกันการบุกรุกและโจมตีระบบเครือข่าย	มีระบบป้องกัน	ตามความจำเป็น	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	ทุกส่วนราชการ	๙๐,๐๐๐
๑๔. จัดหาโปรแกรมประยุกต์ (Software) มาใช้ในการปฏิบัติงาน	มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้ในการปฏิบัติงาน	๓ ครั้ง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	ทุกส่วนราชการ	๑๕๐,๐๐๐
๑๕. จัดหาเครื่องสำรองไฟฟ้าเพื่อใช้งานกับเครื่องคอมพิวเตอร์	มีระบบป้องกันกระแสไฟฟ้าตกหรือไฟฟ้าดับ	๓ ครั้ง	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	ทุกส่วนราชการ	๖๐,๐๐๐
๑๖. บำรุงรักษา ซ่อมแซม เครื่องคอมพิวเตอร์ , เครือข่าย , เครื่องพิมพ์ , โทรศัพท์ โทรสาร ฯลฯ ภายในสำนักงาน	มีอุปกรณ์พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	ตามความจำเป็น	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ทุกส่วนราชการ	๓๐๐,๐๐๐

รวมค่าใช้จ่ายตามแผนยุทธศาสตร์ที่ ๒ ทั้งหมด	๓๑๐,๐๐๐	๖๙๕,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐		๑,๔๓๕,๐๐๐
--	---------	---------	---------	--	-----------

-๓๙-

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจารณ์ญาณและรู้เท่าทัน สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานตามภารกิจหน้าที่ในส่วนราชการ

เป้าหมาย

- บุคลากรมีความรู้ความสามารถด้านการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างดี มีวิจารณ์ญาณและรู้เท่าทัน
- มีบุคลากรด้านที่มีความรู้ความสามารถและนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน
- บุคลากรรู้ระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับ ของ พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

แผนงาน : อบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองภารกิจ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)	๒๕๖๖ (บาท)		
๑. อบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเว็บไซต์ของหน่วยงาน	เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร	๒ คน	-	๑ ๒๕,๐๐๐	๑ ๒๕,๐๐๐	กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	๕๐,๐๐๐
๒. อบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของ อบจ.	เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร	๒ คน	-	๑ ๓๐,๐๐๐	๑ ๓๐,๐๐๐	กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	๖๐,๐๐๐
๓. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรม E-GP	เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร	๔ คน	-	๒ ๔๐,๐๐๐	๒ ๔๐,๐๐๐	กองพัสดุและทรัพย์สิน	๘๐,๐๐๐
๔. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรม E-Plan	เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร	๔ คน	-	๒ ๔๐,๐๐๐	๒ ๔๐,๐๐๐	กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	๘๐,๐๐๐
๕. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรม E-LASS	เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร	๔ คน	-	๒ ๔๐,๐๐๐	๒ ๔๐,๐๐๐	กองคลัง	๘๐,๐๐๐
๖. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรมการจัดเก็บและใช้งาน ข้อมูล โรงเรียน ครู นักเรียน บุคลากรด้านการศึกษา วัด ศาสนสถาน พระ และข้อมูลอื่นๆ ด้านการศึกษา ศาสนา และ	เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตร	๔ คน	-	๒ ๔๐,๐๐๐	๒ ๔๐,๐๐๐	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๘๐,๐๐๐

วัฒนธรรม							
รวมค่าใช้จ่ายตามแผนยุทธศาสตร์ที่ ๓ ทั้งหมด			-	๒๑๕,๐๐๐	๒๑๕,๐๐๐		๔๓๐,๐๐๐

-๔๐-

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ

วัตถุประสงค์

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน มีการส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างกันผ่านเครือข่ายสื่อสังคมในระบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถืออัจฉริยะ(Smartphone) เพื่อให้ทุกส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ สามารถสื่อสาร ส่งข้อมูล สั่งการ รายงานผลการปฏิบัติงาน ฯลฯ ในการปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว แม่นยำ ทันเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว มาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ

เป้าหมาย

- บุคลากรใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติราชการระหว่างกัน
- หัวหน้าส่วนราชการสามารถสั่งงาน ผู้ปฏิบัติงานสามารถรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนข้อมูล/ภาพถ่าย ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และถูกต้อง

แผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ

แผนงาน : ส่งเสริมบุคลากรในสังกัดนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ							
กิจกรรมหลัก/โครงการ	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย/งบประมาณ				ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณรวม (บาท)
		หน่วยนับ	๒๕๖๔ (บาท)	๒๕๖๕ (บาท)	๒๕๖๖ (บาท)		
๑. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลระบบและอัปเดตข้อมูลในเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ www.amnatpao.go.th	๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง ๒. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ	๑ ครั้ง	-	-	-	กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ (ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล)	-
๒. จัดตั้งกลุ่ม LINE ส่วนราชการ / กลุ่ม LINE คณะผู้บริหาร / กลุ่ม LINE คณะทำงานต่างๆ / ฯลฯ	- มี LINE กลุ่มสื่อสาร	๑๐ กลุ่ม	-	-	-	ทุกส่วนราชการ	-
๓. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลระบบและอัปเดตข้อมูลในเว็บเพจ Facebook ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ๓.๑ งานประชาสัมพันธ์ อบจ.อำนาจเจริญ	๑. มีคำสั่งแต่งตั้ง ๒. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ	๑ ครั้ง	-	-	-	กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ (ฝ่ายตรวจติดตามและประเมินผล)	-
๓.๒ งานป้องกันบรรเทาสาธารณภัย อบจ.อำนาจเจริญ		๑ ครั้ง	-	-	-	สำนักปลัดฯ (ฝ่ายบริหารงาน)	

						ทั่วไป)	
รวมค่าใช้จ่ายตามแผนยุทธศาสตร์ที่ ๔ ทั้งหมด		-	-	-			-

-๕๑-

ตารางสรุปยุทธศาสตร์

จากแผนงาน/โครงการ ภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ สามารถสรุปงบประมาณและจำนวนโครงการ/แผนงานทั้งหมดได้ดังนี้

สรุปงบประมาณ ตามยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

ยุทธศาสตร์	งบประมาณ			
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	รวม
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการ	๑๔๐,๐๐๐	๔๙๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๘๘๐,๐๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ	๓๑๐,๐๐๐	๖๙๕,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๑,๔๓๕,๐๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	-	๒๑๕,๐๐๐	๒๑๕,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการบริหารราชการ	-	-	-	-
รวม	๔๕๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๘๙๕,๐๐๐	๒,๗๔๕,๐๐๐

สรุปแผนงาน/โครงการ ตามยุทธศาสตร์ ภายใต้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

ยุทธศาสตร์	จำนวนแผนงาน/โครงการ			
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	รวม
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการ	๙	๑๖	๑๐	๓๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ	๘	๑๕	๘	๓๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	-	๖	๖	๑๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการบริหารราชการ	๓	๓	๓	๙
รวม	๒๐	๔๐	๒๗	๘๗

บทที่ ๖

การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

การวัดผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและระบบติดตามประเมินผลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารแผนแม่บท และการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยตัวชี้วัดความสำเร็จ

๖.๑ การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ดำเนินการโดยคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ

คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญได้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคลากรในตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสังกัดในแต่ละส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน จึงมาจากการมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นของทุกส่วนราชการภายในองค์กร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ พัฒนาไปในทิศทางที่ควรจะเป็น ดังนั้น การบริหารจัดการแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นลักษณะการดำเนินงานร่วมกันของทุกส่วนราชการในสังกัด โดยมีคณะทำงานซึ่งเป็นผู้แทนส่วนราชการเป็นแกนประสานดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดของโครงการ

๖.๒ การติดตามประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะได้มีการแปลงแผนฯไปสู่การปฏิบัติของทุกส่วนราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ การติดตามและประเมินผล จึงเป็นการติดตามประเมินผลในภาพรวมองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ ปฏิบัติได้สอดคล้องและครอบคลุม เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ แนวทางพัฒนาที่กำหนดในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจติดตามและประเมินผล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ จะประสานส่วนราชการเพื่อตรวจติดตามและประเมินผลในภาพรวมองค์กร สำหรับตัวชี้วัดที่จะใช้วัดผลสำเร็จของแผนในภาพรวม หรือวัดผลกระทบสุดท้ายของการพัฒนาได้กำหนดไว้ดังนี้

๖.๒.๑ สรุปตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการ	๑. เชื่อมโยงระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุมทั้งองค์กร ๒. จัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารกลาง (DATA CENTER) ๓. ทุกส่วนราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติภารกิจราชการอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้	๑. ข้อมูลสารสนเทศของทุกส่วนราชการในสังกัด อบจ.อจ. มีในระบบสารสนเทศ เป็นปัจจุบัน และตรวจสอบได้ ๒. สามารถนำข้อมูลในระบบสารสนเทศมาใช้งานได้	๑. ติดตั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมการให้บริการของ อบจ.อจ. ๒. ทุกส่วนราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ราชการที่ตนรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ (แผนงาน/โครงการขึ้นอยู่กับภารกิจของแต่ละส่วนราชการ)

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการ	๑. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย ๒. จัดหาคอมพิวเตอร์ที่มีความเหมาะสมสำหรับภารกิจของแต่ละส่วนราชการ ๓. จัดหาระบบปฏิบัติการ ๔. จัดหาโปรแกรมประยุกต์ ๕. จัดหาระบบป้องกัน ๖. จัดหาเครื่องพิมพ์ Muntifunction / เครื่องสำรองไฟฟ้า ที่มีความเหมาะสมกับการใช้งาน ๗. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่นๆ	๑. มีเครื่องแม่ข่าย ๒. มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ปฏิบัติงาน ๓. มีระบบปฏิบัติการ ๔. มีโปรแกรมประยุกต์เพื่อใช้งานตามภารกิจต่างๆ ๕. มีระบบป้องกัน / มีความปลอดภัยของข้อมูล ๖. มีเครื่องพิมพ์ Muntifunction / เครื่องสำรองไฟฟ้า ๗. มีวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น	- แผนงาน/โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นอยู่กับภารกิจของแต่ละส่วนราชการ โดยแต่ละส่วนราชการจะจัดทำแผนงานโครงการขึ้นมาเพื่อสนองความสำเร็จในภารกิจของตน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑. อบรมหลักสูตรการจัดทำเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. อบรมหลักสูตรการใช้งานระบบแผนที่ภาษี ๓. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรม E-GP ๔. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรม E-Plan ๕. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรม E-LASS ๖. อบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรมด้านการเขียนแบบงานช่าง ๗. อบรมหลักสูตรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของ อบจ.อจ.	๑. เจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรการจัดทำเว็บไซต์ของหน่วยงานอย่างน้อย ๑ คน ๒. มีเจ้าหน้าที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการใช้โปรแกรมแผนที่ภาษี, โปรแกรม E-GP, โปรแกรม E-Plan, โปรแกรม E-LASS , และโปรแกรมด้านการเขียนแบบงานช่างอย่างน้อยโปรแกรมละ ๒ คน ๓. มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์โดยตรงประจำศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญอย่างน้อย ๒ คน ๔. บุคลากรมีความรู้ด้านITอื่นๆ	- แผนงาน/โครงการอบรมบุคลากรหลักสูตรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสาขาตามภารกิจของแต่ละส่วนราชการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ	๑. จัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สื่อสารในการปฏิบัติราชการ ๒. จัดให้มีการรายงาน/ส่งข้อมูล ภาพถ่าย ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และตามสายบังคับบัญชาเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว	๑. มีคำสั่งผู้รับผิดชอบ ๒. มีการตั้งกลุ่มLINE เพื่อประสานงานราชการในแต่ละส่วนราชการ ๓. มีเพจFacebook เพื่อประชาสัมพันธ์งาน/ประสานงาน/รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อร้องเรียนต่างๆ	- ประสานดำเนินการภายในองค์กร

ภาคผนวก